

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Pețit**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M Ă R

— *Unificarea legislativă*, de Aurel Safirescu, consilier la Curtea de apel Brașov;

— *Pe marginea Proiectului de cod penal*, de Vasile M. Dimitriu, consilier la Curtea de apel Timișoara;

— *Problema înaintărilor pe loc în magistratură*, de Vasile F. Georgescu, magistrat;

— *Les dessous de la Justice Allemande*, de Alfred Appel, Rezenzie de G. Rădulescu, avocat.

JURISPRUDENTE :

— Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: *Ștefan Georgescu cu Mișu Teodorescu și a.* (Constituționalitate. Concordat preventiv. Art. 59 care reduce din oficiu cota creditorilor pentru cei ce provin din lichidarea judiciară. O atare dispozițiune nu este contrară art. 17 din Constituțiune);

— Tribunalul Ilfov s. notariat: *Maria Angela Polizu-Micsunești cu P. Balaciu* (Legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Hoțăriri date în baza art. 68 asupra cererii debitorilor de a se desființa măsurile de executare sau asigurare. Caracterul lor executoriu prin ele înșile mai înainte de a rămâne definitive prin neapelare sau respingerea apelului. Art. 104 p. civ.), cu o Notă de I. N. Nicolescu, avocat;

— Tribunalul Iași s. I: *Filip Schrotter, contravenție la legea represiei fraudelor în viticultură* (Legea represiei fraudelor în viticultură. Contravențiune. Caracter.), cu o Notă de Henri Culiianu, procuror la Trib. Iași.

— Informațiuni:

UNIFICAREA LEGISLATIVA

I

S'au împlinit 16 ani dela încheierea armistițiului general, 16 ani dela întregirea neamului — și Țara românească nu este cârmuită nici astăzi de aceeași legislație. Vor mai trece încă mulți ani și nu vom avea înfăptuită această mare operă?

Deși s'a scris și s'a afirmat cu cea mai deplină convingere și energie, de cei mai buni juriști ai noștri, de distinși profesori, de înalți magistrați; deși s'a menționat în mai toate mesagiile de deschidere a Parlamentului, până și în Constituțiu-

nea cea nouă (1923, v. art. 137), în congrese și atâtea comisiuni și subcomisiuni... că: „unificarea legislativă este necesară și trebuie adusă la îndeplinire de urgență”... totuși Românii nici astăzi nu se bucură în țara lor, — întregită cu atâtea sacrificii și suferințe, — de aceleași legi, de aceleași norme diriguitoare. S'ar părea că unificarea legislației, — care este un drept al nostru național, firesc, de mare importanță socială și de interes general, — ar fi devenit un vis irealizabil?

Nici proiectele de cod penal și procedură penală, depuse de mai mult timp în Parlament, nu au fost votate până acum, și poate, for avea soarta altor proiecte anterioare, cari înainte de a fi discutate în secțiuni și în ședințele publice ale corpurilor legiuitoare, se găsește necesar a se mai trimite „în prealabil” în studiul și discuțiunile unor comisiuni speciale, dn cari fac parte tot parlamentari.

Dispozițiunile penale fiind de ordine publică și interes general, suveranitatea Statului Român, impunea și mai urgent unificarea lor, care trebuia să se realizeze încă din primii ani ce au urmat marelui act al „Unirei”.

Dacă codurile penale de atâtea ori studiate și revizuite de diferite comisiuni, începând din 1920 și depuse pe biroul corpurilor legiuitoare încă din 1928 (anteproiectul prelucrat sub fostul ministru Stelian Popescu) și cari n'au fost nici până astăzi votate și sancționate, ce vom face cu codul civil, com., procedură civilă, materie și mai variată și mai vastă ?!

Se știe că și proiectele acestor coduri sunt întocmite de mai mult timp, dar răspunsul nostru este că votarea și sancționarea lor va putea mult timp întârzia chiar și după ce vor fi depuse în parlament. Amânarea continuă provine și dintr'un spirit de opoziție din partea unor parlamentari, ju-

riști ardeleni, — cari apără cu îndârjire legislația austro-maghiară, și tind chiar să ne inspirăm și să împrumutăm mai mult din principiile acestei legislații; pe de altă parte și nepregătirea suficientă în alcătuirea nouilor coduri. Iată ce scrie în ultimul nr. 30 al „Pandectelor Săptămânale” din 11 Noembrie 1934, distinsul director al acestei reviste, d-l consilier Eugen Petit: „toată lumea este de acord că proiectul de unificare al codului penal, constituie o operă de reală valoare, care merită să fie transformată în lege; nu tot astfel se poate spune despre proiectul codului de procedură civilă. Acesta din urmă poate fi considerat cu drept cuvânt *complect ratat*, pentru că este redactat într-un stil neînțeles, care numai românesc nu este, cuprinde dispozițiuni contrare firei, concepțiilor și tradiției noastre; pentru că dispozițiile pe cari le cuprinde, sunt în mare parte în desacord cu punctul de vedere științific și pentru că nu este o lucrare omogenă, pe baza unui sistem acordat de principii, ci un mozaic de texte, fără spirit de sinteză și legături logice între ele. „Din observațiunile tuturor rezultă că proiectul în totalul lui este atât de greșit conceput și defectuos redactat, încât nici măcar nu ar putea fi corijat”. El trebuie pur și simplu dat la o parte, întocmindu-se un altul”.

Probabil că mulți vor găsi că nici proiectul nou al codului civil nu va fi o lucrare desăvârșită, alții îl vor găsi plin de greșeli, defectuos redactat, multe lipsuri, cerând chiar înlăturarea lui și aducerea altui proiect.

Nu suntem atunci îndrituiți să afirmăm că vor mai trece încă 10—15 ani, și poate și mai mult, până vom vedea toate codurile unificate?

Este hotărât, — așa s'a anunțat și astăzi prin mesajul regal de deschiderea Parlamentului, — că aceste coduri: penal și producera penală, să fie discutate și votate în actuala legislatură.

Dar ce vom face cu celelalte coduri: civil, comercial și de proc. civilă? Facem propunerea să se aducă acuma la îndeplinire, să se înfăptuiască *unificarea totală*. Odată cu discutarea și votarea codului penal și proc. penală, să se aducă și să se voteze și o lege de extindere a codurilor civile, comercial și de proc. civilă, pe întreg teritoriul țării, iar în decursul anilor, se vor continua studiile și revizuirea întregii legislații. Până la făurirea acestei noi și cât mai aproape de o perfectă legislație, în această epocă de tranziție, să se aplice codurile naționale cod. civ., comercial, proc. civilă din vechiul regat.

De sigur că unificarea prin alcătuirea de *coduri noi*, era metoda de unificare cea mai bună, pe care o realizăm în parte prin codurile penal și proc. penală. Pentru restul legislației (civilă-comercială) vom adopta metoda cealaltă a extinde-

rii codurilor actuale naționale (din vechiul regat), poate mai puțin fericită, însă imperios necesară și urgentă.

După atâta pregătire, comisiuni, sub-comisiuni, congrese, proiecte, ante-proiecte..., totuși, nu se realizase nimic până la venirea în capul departamentului Dreptății a lui Const. Hamangiu, distinsul juriconsul și erudit magistrat, care studiasse și aprofundase chestiunea aceasta a unificării legislației și din primele zile ale activității sale ministeriale (20 Aprilie 1931 — 7 Ianuarie 1932), printre cele 16 proiecte de legi ce alcătuiseră în primul rând, era hotărât să depună în Parlament: „proiectul pentru punerea în vigoare în tot cuprinsul țării, a legislației civile, comerciale și penale române”. Proiectul urma să fie depus în Parlament în Ianuarie 1932 și pe ziua de 15 Septembrie 1932 să fie pus în aplicare în tot cuprinsul țării, legislația civilă, comercială, penală română (din vechiul regat) și anume: l. codul civil român din 4 Decembrie 1864; legea judecătoriilor de ocoale din 30 Decembrie 1907; l. procedurii civile din 1900; codul comercial din 1887 cu modificările ulterioare; codul penal și proc. penală... În art. 6 al acestui proiect de lege, mult regretatul ministru de justiție C. Hamangiu, prevăzuse că începând dela data punerii în aplicare (15 Septembrie 1932) „se abrogă legislația locală în vigoare (în Banat, Transilvania și Bucovina), adică legile austro-maghiare, cari se aplică și astăzi în această parte a țării. Ceea ce cerem și noi din tot sufletul: să înceteze, să se „sisteze” cu aplicarea codurilor maghiare cu un ceas mai înainte și să se întroneze codurile naționale românești (din v. regat) până la revizuirea generală și complectă a întregii legislații care poate să mai întârzie încă mult timp.

Proiectul C. Hamangiu — acesta decedând în ajun de a-l fi de pus în parlament, — a căzut: Miniștrii cari i-au urmat în scaun: d-l Valer Popp (Ianuarie 1932—Iunie 1932) și apoi d-l Mihai Popovici (Iulie 1932 — Nov. 1933) nu și l-au însușit.

De remarcat, că în câteva articole din proiectul Hamangiu (în total 19 articole) se prevedea anume cari legi locale din Ardeal erau menținute în vigoare: legea și regulamentul și „ordonanțele” privitoare la ținerea registrelor funciare; legea XX din 1877; novella penală (XXXVI din 1914)... Se proiecta astfel o legislație națională, cu menținerea în mod excepțional a unor legi locale (austro-maghiare), în locul codurilor austro-maghiare și a întregii legislații străine, cu extinderea excepțională a câtorva legi speciale române.

Ante-proiectul acesta, rezolva astfel problema unificării legislative, care devenise acută, după 14 ani (astăzi 16 ani) de atâtea frământări și pregătiri. Proiectul era astfel alcătuit că se extindea

codurile din vechiul regat, cu păstrarea unora din legile cari s'au dovedit a fi utile intereselor sociale ale regiunilor respective. Proiectul mai era prevăzut cu o amplă expunere de motive, în care arăta dela început că „extinderea legiurii naționale nu se făcea decât în mod provizoriu, până la codificarea complectă a nouilor legi (coduri)”. Se realiza o unificare provizorie și se punea capăt inegalității de tratament, pe care cetățenii aceiași țări, îl suporta din cauza sistemelor diferite, de legiuri aplicate încă în Ardeal.

Dela acest ante-proiect (C. Hamangiu) au trecut aproape 3 ani și până astăzi nici un crâmpciu din opera întreagă nu este fapt îndeplinit. S'au depus în adevăr proiectele codului penal și proc. penale în parlament, dar nici nu s'au luat în discuțiunea publică și pare-se că iarăși s'au ridicat pretențiuni de „pertractări” în comisiuni speciale, studii, retușări...

Vom avea în curând revizuite codurile penale și procedură penală. Aceasta nu-i destul. Revizuirea generală a tuturor codurilor a întârziat și continuă cu întârzierea, care devine tot mai păgubitoare intereselor obștești, cetățenești și în contradicție cu interesele generale și considerațiunilor de ordin național și de stat suveran.

Să lucm „proiectul Const. Hamangiu”; pentru punerea în vigoare în tot cuprinsul țării, a legislației civilo-comerciale române” și să-i dăm putere de lege, mai ales acum când o parte din legislație: C. pen. și procedura penală sunt revizuite; și mare parte din legile de drept administrativ și legi speciale, sunt deja extinse și în Ardeal.

Dorința unei unificări cât mai perfecte, trebuie să cedeze necesităților reale.

După „unirea” făcută cu atâtea jertfe, după sângele eroilor vărsat în lupte și suferințele martirilor îndurate în temnițe, se ridică acum, — după 16 ani dela armistițiul general, — se ridică problema „unificării” legislative complectă. Ea trebuie făcută cu orice preț și nici un sacrificiu nu va fi prea mare.

A. SAFIRESCU

Consilier Curtea Apel Brașov

15 Noembrie 1934, Brașov.

Pe marginea proiectului de cod penal *)

Ocupându-se de amnistie în Titlul X. Cap. III., proiectul prin art. 172, spune :

„Amnistia stinge incriminarea; iar dacă a intervenit după condamnare, stinge și executarea pedepsei”.

„Obiectele confiscate conform art. 80 (1), precum și

amenzile încasate anterior amnistiei nu se mai restituie”.

„Amnistia nu are nici un efect asupra drepturilor părții vătămate și asupra măsurilor de siguranță”.

„Amnistia nu se poate acorda decât pentru infracțiunile politice”.

Redactarea acestui text pare necomplectă; iar prohibiția inovatorie din ultimul aliniat, criticabilă.

În adevăr, dacă urmărim modul de alcătuire al articolului relativ la amnistie în precedentele anteproiecte de cod penal român, vedem bună oară că Anteproiectul din 1923, sub Titlul VIII „despre stingerea proceselor” după ce prin art. 106 arată că nici o pedeapsă nu se va stinge de cât în cazurile și condițiunile determinate de lege, prin art. 107 spune că :

„Amnistia unei infracțiuni stinge toate pedepsele atrase de această infracțiune”.

„Obiectele confiscate conform art. 39 (2) precum și amenzile încasate anterior amnistiei, nu vor fi însă restituite”.

Profesorul Pella, care a redactat acest text, în expunerea de motive, arată că prin proiect s'a stabilit doar în linii generale și printr'un titlu a parte principiile privitoare la stingerea pedepselor, indicând și amnistia. N'a putut urma sistemul altor legiuri, cari în titluri speciale se ocupă nu numai de stingerea pedepselor care e o materie de drept penal, ci caută să reglementeze și modul de stingere al acțiunii publice, reglementare care nu-și poate găsi locul de cât în codul de procedură penală.

Asupra principiilor „stingerii pedepselor” coprinse în art. 106—112 (titlul VIII) profesorul dela Iași în partea finală a expunerii sale spune, că nu e locul a mai insista, deoarece prin aceste articole *nu facem decât să formulăm niște principii generale, pretutindeni recunoscute și să transpunem în domeniul legislațiunei pozitive, anumite soluțiuni constante ale doctrinei și jurisprudenței cu privire la aplicațiunea acestor principii, soluțiuni pe cari le găsim și în unele texte ale legiurilor penale streine.*

Contrar preconizării de a nu se amesteca în viitorul cod penal reglementarea cauzelor stingerii acțiunii publice cu acea a pedepselor, proiectele elaborate de Consiliul legislativ din 1928, 1933 și 1934 mențin acest amestec, dezvoltând necomplect pe unele din ele, fără a se pune odată capăt dubiului și ipotezelor interpretative, ce fatal vor rezulta în conșeret prin aplicarea textelor.

Expunerea de motive zice doar „că urmându-se exemplul codurilor transilvănene și bucovinene și a altor coduri penale, s'a introdus și în proiectul de cod penal român titlu special subîmpărțit în diviziuni, cari corespund cauzelor de stingere, moarte, prescripțiunea ca mod de stingere atât a incriminării cât și a pedepsei, amnistia, grația, împăcarea părților și reabilitarea.

„Dispozițiunile înscrise se înțeleg prin simpla lor citire”.

Iar adaosul aliniatului ultim al art. 172 relativ la amnistie, Consiliul legislativ îl explică astfel prin expunerea sa de motive:

„Trebuie încă să menționăm că pentru a înlătura o confuziune care se face la noi cu aplicarea art. 88 din Constituțiune, în privința amnistiei, s'a adăugat un alineat care determină caracterul ei politic și că, deci

*) Vezi începutul în „Curierul Judiciar” Nr. 26 din 8 Iulie 1934.

1) Confiscarea specială ordonată prin hotărâre condamnatorie a lucrurilor produse prin infracțiune, cari au servit la săvârșirea infracțiunii, sau cele deținute contra legilor și regulamentelor.

2) Art. 80 de mai sus, este reproducerea art. 39 din Anteproiectul 1923.

nu se poate acorda decât pentru infracțiuni politice, iar nu și pentru cele de drept comun, cari nu pot forma în nici un caz obiectul unei amnistii. Mai mult, amnistia nu poate fi acordată, conform art. 88 din Constituție, pentru infracțiunile de drept comun, nici prin lege”.

Privitor la sediul acestei materii în cod sau în procedura penală, Expunerea de motive ne dă următoarea explicație:

„Această materie a stingerii dreptului de urmărire sau acțiunii publice, e considerată de mulți penaliști ca o chestiune de procedură și deci rezervată codului de procedură, ori o atare susținere e cu totul neîntemeiată, stingerea dreptului de urmărire nefiind în realitate decât o cauză de stingere a încriminării, deci o chestiune de drept penal, iar nu de procedură și prin urmare locul ei este a fi tratată în codul penal”.

Din punct de vedere practic, n'are mare importanță unde s'au legiferat cauzele stingerii acțiunii penale sau a încriminării, cum i se zice în proiect, ci cum ele au fost legiferate. Cum s'au precizat adică prin acele texte, înțelesul juridic al prescripției, amnistiei, reabilitării, etc. și dacă textul complex e unic. Este indiferent dacă magistrații vor deschide codul penal sau pe cel de procedură penală, când vor avea de făcut aplicarea vreunui text relativ la stingerea încriminării, sau pe amândouă, ca în cazul amnistiei legiferate prin art. 172 din proiectul de cod penal cu completarea din art. 649 și 650 din proiectul de procedură penală.

Capitolul IX din codul penal transilvănean, la a cărui art. 105 se referă expunerea de motive reprodusă mai sus, este intitulat „Cauzele cari exclud deschiderea acțiunii penale și executarea pedepsei”. Așa că și după acest cod penal, înțelesul obișnuit al cuvântului, „încriminare” pare a fi acțiunea de a urmări, de a învinui, de a încrimina. Luată în înțelesul juridic penal de operațiune legislativă a proclamării unei fapte ca „infracțiune” zice d-l V. Dongoroz (3), încriminarea nu se poate stinge, decât tot prin abrogarea dispoziției de lege, care conține încriminarea, ei împiedică numai aplicarea legii penale. Infracțiunea săvârșită de cel amnistiat, continuă să fie încriminată de legea penală, dar infractorul nu mai poate fi pedepsit.

În fond, s'a voit a se înlocui, prin proiect expresiunea clasică de „stingerea acțiunii penale, cu o expresiune, care să oglindească latura substanțială a regulilor înscrise în titlul X. Ori sub raportul substanțial — continuă același autor — moartea, prescripția, amnistia, sunt niște cauze, cari înlătură aplicarea legii penale, cauze cari sunt numite în știința dreptului penal: Cauze de impunitate (nepedepsire), fiindcă au de efect înlăturarea aplicării concrete a pedepsei, din cauză că învinuirea nu mai poate face obiectul unei judecăți. În loc „de stingerea încriminării” s'ar fi potrivit expresiunea de „Cauze cari împiedică sau înlătură aplicarea pedepsei”, sau „Stingerea învinuirii” (vezi locul citat 3).

Acolo însă unde proiectul nu mai urmează exemplul c. p. transilvănean, care prin art. 105 spune clar: că „Exclud acțiunea penală: 1) Moartea culpabilului, 2) Clementa Regelui, 3) Prescripțiunea „fără vreo definiție sau precizare în înțeles juridic a cuvântului

Clementa Regelui (amnistia și grația), este atunci când prin art. 172 — pe care l'am reprodus mai sus, — definește înțelesul precizând efectele juridice ale amnistiei ca înlăturare a aplicării pedepsei, cât și răsfângerea efectelor acesteia asupra drepturilor părții vătămate prin infracțiunea politică numai, singura pentru care se poate acorda.

Mai mult — vezi expunerea de motive — amnistia după proiect nu poate fi acordată conform art. 88 din Constituție, pentru infracțiunile de drept comun, nici prin lege. Dintre codurile penale moderne, cel polonez nu se ocupă de amnistie, făcându-i loc în procedură, cel transilvănean numește doar amnistia printre cauzele ce exclud acțiunea penală. Anteproiectul codului penal francez după ce înșiră amnistia printre cauzele cari împiedică, suspendă sau opresc execuția pedepsei, prin art. 57 îi și explică înțelesul prin următoarele cuvinte: *L'amnistie résulte d'une loi. Elle empêche on arrête la poursuite, ou efface la condamnation; Elle laisse intacts les droits des tiers.* Codul penal italian prin art. 151 definește amnistia ca pe o cauză de stingere a infracțiunii și de încetarea executării pedepsei, explicându-i înțelesul și efectele juridice în aproape toate ipotezele în cari s'ar aplica. Nu-i circumscris aplicarea în infracțiunile de drept comun, putând fi supusă unor condițiuni sau obligațiuni. Nu reglementează drepturile părții vătămate și nici măsurile de siguranță.

Spuneam că, redactarea art. 172 din proiectul de cod penal român, sintetizând înțelesul juridic al amnistiei, este necompletă. Dacă proiectul s'ar fi mulțumit să enunțe numai amnistia drept cauză a stingerii încriminării sau acțiunii penale, rămânând ca legea ori decretul ce-o acordă să-i lămurească înțelesul și întinderea ca să se completeze cu doctrina și jurisprudența dezvoltată, ar fi fost, credem, înțelepțește. Intrând însă în definiții și precizări, acestea trebuiau să fie cât mai complete, servind ca îndreptare magistraților ce vor avea de aplicat textul la atâtea spețe diferite.

Ce se va întâmpla cu stingerea pedepselor accesorii, căci textul vorbește numai de stingerea executării pedepsei? Dar în caz de cumul de infracțiunii?

Până la ce dată se întinde efectul amnistiei, când aceasta nu este stabilită prin lege sau decret?

Se aplică și recidiviștilor, criminalilor profesioniști în caz de tăcere a legii sau decretului de amnistie? Din conținutul art. 650 al proiectului codului proc. pen. rom., aflăm numai, că „amnistia stergând infracțiunea cu toate consecințele ei penale, acțiunea publică este declarată stinsă pentru autor, instigator, complici și tăinuitori, tot acel articol prevede că amnistiatul nu poate refuza beneficiul amnistiei etc. art. 172 din proiect tace.

— Se ridică de drept sechestrile penale provizorii instituite din oficiu ori la cererea părții vătămate, odată cu stingerea infracțiunii prin efectul amnistiei? Or astfel de măsuri asigurătoare fiind drepturi ale părții vătămate își mențin vigoarea până la finele acțiunii private pe cale penală a acesteia?

— Instanța penală după ce a constatat că infracțiunea este amnistiată, continuând să judece pretențiile părții civile, se alcătuește cu procuror ?

— Amnistia se aplică din oficiu ori numai dacă cere infractorul ce cade sub ea ?

Îată atâtea întrebări cu privire la aplicarea ori cărei amnistii în concret și a căror răspunsuri nu le

3) Vintilă Dongoroz „Observațiuni asupra ultimului proiect de cod penal” *Curierul Judiciar Nr. 18 dela 18 Mai 1934.*

găsim în textul relativ la amnistie așa cum se vede redactat de proiect.

Ziceam că proiectul sub ultima lui formă din 1934. inovează, complectând redactarea art. 172 cu cuvintele „Amnistia nu se poate acorda decât pentru infracțiunile politice”. Din expunerea de motive reese că pe viitor amnistia nu va mai putea fi acordată decât numai prin decret regal de către Capul Statului pentru infracțiuni politice, iar pentru infracțiunile de drept comun proiectul interzicând acordarea vreunei amnistii, nici chiar prin lege.

Să examinăm puțin cuprinsul art. 88 din Constituție, text din care se trage concluzia prohibitivă din ultimul al. al art. 172 din proiect.

În cap. II de sub Titlul III s. I „Despre Rege” Constituția prin art. 88 precizând prerogativele regale, spune în aliniatul 4 „El are dreptul de amnistie în materie politică”; iar în al. 5 spune: „are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale, afară de ceea ce se statornicește în privința Ministrilor”, continuând mai departe prin restul celor 14 aliniate cu înșirarea celorlalte prerogative.

Constituția mai mult ca legile ordinare, credem, se interpretează în sensul că, din conținutul textelor ce cuprinde să nu tragem decât concluziile logice, care să reziste oricăror critici, și cari să nu poată fi înlăturate prin nici un fel de argument scos din rațiune, din texte sau din practica noastră legislativă.

Ce înțeles pot avea cuvintele din al. 4 al art. 88 din pactul nostru fundamental altul, decât că M. S. Regele n'are drept să acorde amnistia pentru infracțiuni de drept comun, ci numai pentru cele politice; în materia infracțiunilor de drept comun, M. S. Regelui rezervându-i-se dreptul de grațiere precizat prin al. 5 din acelaș text.

Să însemne oare cuvintele de mai sus că numai M. S. Regele are drept de amnistie în Țara Românească? Se știe că amnistia stinge orice infracțiune, adică și pe cele de drept comun și pe cele politice. Or, dacă e așa, după teoria proiectului ar însemna că la noi să rămână o parte dintre infracțiuni — cele de drept comun — scoase de sub beneficiul uneia dintre cauzele de stingere a incriminării și executării pedepsei înscrise în proiect sub Titlul X. Am avea adică un cod penal care n'ar fi tocmai modern, ceea ce nu e adevărat. Aliniatul 4 al art. 88 Constituție nu trebuie, — socotim — înțeles, că numai El — adică Regele — prin decret regal are drept să acorde amnistie și nu e permisă decât în materie politică, ci atâta doar că M. Sale, i s'a îngăduit dreptul să acorde amnistia pentru infracțiunile de drept comun, *acestea putând fi amnestiate printr'o lege obișnuită votată de Corpurile legiuitoare*. Nicăiri Constituția nu prohibă Parlamentului dreptul de a vota o astfel de lege pentru amnistierea oricăror fel de infracțiuni comise pe teritoriul țării noastre.

Art. 33 din Constituție hotărăște că toate puterile emană dela națiune; deci deasupra suveranității Regelui, din acest punct de vedere, este suveranitatea națiunii dela care decurge direct reprezentanța națională (4).

Dar mai mult, socotim că o lege ordinară — cum e Codul penal — nici nu poate conține un astfel de

text prohibitiv, prin care cum se afirmă categoric în expunerea de motive reproducă mai sus, s'ar interzice parlamentului român de a vota pe viitor, iar M. Sale a sancționa vreo lege de amnistie. Un astfel de text ar fi în adevăr contrar înțelesului art. 88 din Constituție (5).

Toți autorii sunt de acord că amnistia ca și grația deși instituțiuni de drept penal, nefiind reglementate decât în foarte puține legiuri penale, exercițiul unor asemenea drepturi și infracțiunile căror se aplică, se determină prin Constituțiune, după regulile fixate de doctrină și jurisprudență (6).

Practica noastră legislativă confirmă pe deaîntregul deplina libertate Constituțională a Camerelor de a legifera amnistierea infracțiunilor de drept comun. Ne referim în această privință la „Decretele legi de amnestie no. 1547 din 9 Aprilie 1920 și nr. 2009 din 6 Mai 1920; Legea privitoare la amnistierea delictelor silvice din 13 Decembrie 1927. Legea amnistiei din 2 Ianuarie 1928. Importantă lege Iunian, pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor ordinare, precum și a unor infracțiuni de competența tribunalelor militare” din 6 Iunie 1929 și în fine legea pentru amnistierea delictelor de presă din 27 Martie 1934.

Explicând autorităților judecătorești cuprinsul decretului lege de amnestie nr. 1547 din 9 Aprilie 1920 prin circulara nr. 17.823 din 20 Aprilie 1920, defunctul profesor Matei Cantacuzino, Ministrul de justiție de pe vremuri, o începe astfel:

„Amnistia acordată pentru infracțiunile comise de acei cari au luat parte la război, este cuprinsă într'un decret-lege, iar nu într'un decret, deoarece excede prerogativa Suveranului, care, potrivit art. 95 (la fel cu 88 actual) din Constituție, are dreptul de amnistie numai în materie de politică.

„Fiind dar vorba de o lege, interpretarea și aplicarea ei aparțin exclusiv autorităților judecătorești, etc.”.

În expunerea de motive a legii de amnistie din 6 Iunie 1929, după ce se arată însemnătatea datei de 1 Decembrie 1928, până la care se împlinise 10 ani de la evenimentul național al Unirii; bucuria și sentimentul nobil al iertării sporit în mod firesc, se justifică legitimitatea acelei legi interpretând Constituția astfel:

„Din această stare psihologică — zice Expunerea de motive — s'a născut cele două instituțiuni de drept amnistia și grația, adevărate corective, cărora Constituția noastră a avut chiar grija să le asigure statornicia, recunoscând Suveranului, atât dreptul de amnistiere în materie politică cât și pe acela de a ierta sau micșora dedepsele. Amnistierea infracțiunilor de drept comun a fost așa dar implicit rezervată puterii legiuitoare.

„Cele două instituțiuni astfel sistematizate în dreptul nostru public, au avut o reală și deasă aplicare etc., iar mai departe „Adeseori puterea legiuitoare a întins vâlul uitării și asupra acelor infracțiuni de drept comun mai puțin grave, cari nu dovedeau o prea mare perversitate din partea celor cari le-au săvârșit și se putea astfel legitima credința într'o eventuală reducere a celor firești pe calea cea dreaptă și bună...”

„Ca o complectare a acestor măsuri, a apărut nece-

4). Vezi „I. Stambulescu: Principii de Dreptul Constituțional. Vezi „Lascarov și Ionescu” Constituțiunea României din 1932 adnotată, Edit. Curierul Judiciar

5). Vezi contra: V. Dongoroz. Tratat de drept și procedură penală — Tanoviceanu Vol. IV. pagina 792 și urm. Editura Curierul Judiciar

6) Tanoviceanu, Locul citat, No. 2113.

sară întocmirea alăturatului proiect de lege asupra amnistiei și pentru infracțiunile de drept comun, proiect menit să desăvârșească opera de clemență regală”.

Raportorul la Cameră al proiectului acestuia de lege cunoscutul penalist și fostul Ministru d-l I. Gr. Periețeanu, de acord cu Comitetul delegaților, printre cari profesorul universitar Traian Pop, zice în raportul de la Cameră: „proiectul acesta de lege pentru amnistie e menit să desăvârșească opera de clemență Regală manifestată cu prilejul aniversării Unirii prin decretul de Amnistie nr. 1467 (infracțiuni politice) și cel de grațiere nr. 1468 ambele publicate în Monitorul Oficial nr. 102 din 13 Mai 1929 și tipărite în broșura nr. 24 din „Biblioteca Legilor Uzuale” sub titlu *Codul Amnistiei și Grațierii*, la „Curierul Judiciar”.

Raportorul dela Senat subliniază că „prin expunerea de motive ce însoțește legea se mai învederează tot progresul pe care l'a făcut în evoluția lui „*Dreptul*” în timpul din urmă și deci nu putea să excludă iertarea, sentiment nobil care înfrățește pe indivizi, îi unește cu colectivitatea pentru progresul civilizației și îi sfătuiește ca să nu mai cadă în ispită. Și din citațiile de mai sus reese că art. 88 din Constituție nu prohibă pentru infracțiunile de drept comun acordarea amnistiei, prin lege, la fel cu art. 57 din Anteproiectul de Cod penal francez din 1930 amintit prin aliniatul „*L'amnistie résulte d'une loi*”.

De remarcat mai e faptul că avizul Consiliului Legislativ din procesul verbal nr. 48 din 13 Mai 1929, cerut potrivit art. 76 din Constituție asupra Constituționalismului proiectului de lege pentru amnistierea unor infracțiuni de drept comun devenit „Legea de amnistie dela 6 Iunie 1929, a fost favorabil. S'a observat doar că în titlul proiectului să se infercazeze cuvintele „de competența instanțelor” numindu-se „Proiect de lege pentru amnistierea unor infracțiuni de competența instanțelor de drept comun, *deoarece* — zice Onor. Consiliu — *altfel s'ar putea înțelege că se legisferează asupra amnistiei*” — Modificarea a fost primită de Comitetul delegaților „*pentru considerația justă a identificării legii, noua titulatură având superioritatea de a indica dela început, materia supusă legisfării*”, care nu putea fi decât asupra amnistierei infracțiunilor de drept comun.

Am redat aceste detalii, spre a evidenția că n'a format măcar obiect de discuție Constituționalitatea proiectului în sânul Consiliului Legislativ. Și totuși aproape în aceeași alcătuire cu acelaș referent în anul 1934. Acelaș Onor. Consiliu întrecește articolul 172 din proiect cu un nou alin. „*Amnistia nu se poate acorda decât pentru infracțiuni politice*” motivându-l în scurta expunere de motive prin cuvinte: „*Amnistia, deci nu se poate acorda decât pentru infracțiuni politice, nu și pentru cele de drept comun, care nu pot forma în nici un caz obiectul unei amnistii. Mai mult, amnistia nu poate fi acordată, conform art. 88 din Constituție, pentru infracțiunile de drept comun, nici prin lege*”.

Poate că teama slăbirii pe viitor a represiunii să fi determinat pe făuritorii proiectului de cod penal la redactarea textului prohibitiv al amnistierii infracțiunilor de drept comun.

Nu e mai puțin adevărat că dacă dese iertări din oficiu a unor infracțiuni încurajează poate pe făptași, grațierile sunt mai dese decât amnestierile și gra-

ția este absolut prerogativă regală ce nu poate forma obiect de discuție și de interpretare juridică.

De altfel, Inalta Curte de Casație interpretând legile de amnistie — fără să fi fost sesizată pentru a decide asupra constituționalității — a stabilit în mod constant că amnistia fiind reală, se acordă tuturor infracțiunilor, fără a distinge în ce privește calitatea infractorilor. (Cas. II, dec. pen. nr. 74 din 22 Iunie 1924), Mai mult, Inalta noastră instanță a mai stabilit, că tribunalele nu pot judeca și să achite pe infractor pentru o faptă penală declarată amnestrată, dar au chiar obligația să amnestieze din oficiu în baza legii votate de parlamentul țării?

„Considerând — zice Curtea — că în conformitate cu principiile generale în materie, amnistia constituie un act de suveranitate prin care puterea socială, pentru rațiuni de justiție sau de interes general, decretează ștergerea caracterului delictuos al unor fapte penale.

„Că pe temeiul acelorași principii și ținând seamă de caracterul de ordine publică al amnistiei, în drept s'a admis în mod constant că instanțele judecătorești au obligațiunea legală de a o ridica din oficiu, indiferent de stadiul în care s'ar afla procesul și aceasta pentru considerațiunea că efectul său sub raportul acțiunii publice fiind extinctiv, creiază un impediment legal al soluționării fondului.

„Că acestea fiind normele cari guvernează materia și cum în speță este constatată că inculpatul a fost trimis în judecată pentru faptul de ultraj, asemenea infracțiune fiind amnestrată prin efectul legii din 5 Ianuarie 1928, urmează că tribunalul în mod greșit și cu violarea principiilor de mai sus a pășit la judecarea fondului achitând pe inculpat.

„Recursul urmează a se admite, casându-se fără trimitere și a se constata că faptul este amnestrat. (Cas. II, dec. pen. nr. 146 din 9 Ianuarie 1929).

„Judecătorii sunt obligați a o aplica din oficiu — zice Casația II, *dec. penală nr. 6490 din 11 Oct. 1929*, amnistia fiind o măsură de ordine publică, edictată într'un interes general și superior și având efect de a ridica faptului prevăzut caracterul de infracțiune.

„Cu alte cuvinte, desființează existența infracțiunii din punct de vedere represiv, deci penalitatea și aceasta chiar din momentul decretării ei, de când urmărirea este de drept suprimată precum și efectele unei hotărâri condamnatorii rămase definitivă.

„Rezultă că pe lângă că amnistia poate fi invocată de infractor, dar instanțele judecătorești au chiar obligația legală a o ridica din oficiu, indiferent de stadiul în cari s'ar afla procesul și indiferent dacă infractorul este lipsă sau se prezintă”.

Pentru argumentele expuse rămânem la părerea că textul art. 172 din proiect nu poate rămâne cu actuala redactare mai ales aliniatul ultim prohibitiv, care nu se pare a fi în conflict cu art. 88 din Constituție.

VASILE M. DIMITRIU

Consilier la Curtea de Apel Timișoara
Fondatorul revistei de unificare legislativă
„Ardealul Juridic”

Problema înaintărilor pe loc în magistratură

Ziarele au anunțat din nou — acum câteva zile — intențiunea fermă a domnului Ministru al justiției de a supune Parlamentului, în apropiata sesiune legislativă, o serie importantă de proiecte de legi, printre care și cel referitor la reorganizarea judecătorească.

S'a arătat chiar că domnul Constantin Rătescu, președinte la Inalta Curte de Casație și justiție, a și dat dispozițiuni ce, Comisiunea care studiază acest proiect și pe care o prezidează, să se întrunească imediat, spre a da formă definitivă proiectului.

Nu cunoaștem încă inovațiunile esențiale ale acestui proiect, însă nu ne îndoim că, printre chestiunile care au reținut de sigur atențiunea membrilor Comisiunii menționată, figurează și problema înaintărilor pe loc.

S'a emis în această privință fel de fel de propuneri, pro și contra, invocându-se după caz, tot felul de argumente seducătoare.

În ce mă privește, plecând — pe de o parte — de la considerațiunea că, pentru realizarea unei cât mai ideale distribuiri a justiției, se impune ca instanțele judecătorești să fie organizate pe bază de ierarhie bine definită, iar — pe de altă parte — că ascensiunea gradelor corespunzătoare în magistratură trebuie să fie condiționată nu numai de vechimea în serviciu a magistratului, dar și de pregătirea lui profesională, mă declar adversar hotărât al sistemului înaintărilor pe loc.

Voi încerca să demonstrez că asemenea înaintări frizează în primul rând principiul ierarhizării instanțelor judecătorești, iar în al doilea rând lovesc în autoritatea și prestigiul justiției, producând în același timp o serie întreagă de anomalii interesante.

Într'adevăr, instanțele judecătorești trebuind a fi organizate pe bază de ierarhie bine distinctă, se aduce pur și simplu o atingere gravă acestui principiu, prin confuziunea ce se produce între ele, în urma investirii pe loc a unui magistrat dela o instanță inferioară cu gradul corespunzător instanței imediat superioare, desi efectiv nu îndeplinește funcțiunea respectivă. În acest mod, delimitarea precisă a instanțelor judecătorești, în cadrul acestei ierarhii, dispăre complet, mai ales că numărul magistraților înaintați pe loc este astăzi destul de impunător!

Privind chestiunea sub acest aspect, nu mai poți face o distincțiune precisă între judecătorii și tribunale, pe de o parte, și Curți de apel, pe de altă parte! Într'adevăr, dacă pe magistratul dela judecătorie, și tribunal îl investesti pur și simplu, pe loc, cu gradul de consilier de Curte de apel, nu se suprimă oare prin aceasta rolul și importanța instanței ale cărei prerogative sunt astfel încălcate? De exemplu: un litigiu soluționat, în primă instanță, de un magistrat investit pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel și, deci, cu autoritatea corespunzătoare acestui grad, nu va parcurge el în mod inutil toată procedura desfășurată în instanța de apel, spre a fi judecat din nou

de alți magistrați, investiți de altfel cu același grad?

În ce constă oare, din punct de vedere ierarhic, superioritatea acestei din urmă judecăți față de cea dintâiu?

Unii susținători înfocați ai sistemului înaintărilor pe loc au încercat să justifice aceasta cu superioritatea numerică a magistraților din complexul de apel.

Mărturisesc că mi se pare foarte ciudat argumentul invocat, atâta timp cât este un non sens să se susțină că, din punct de vedere ierarhic, numai aceasta ar fi deosebirea dintre o judecătorie sau tribunal, pe de o parte, și o Curte de apel, pe de altă parte!

Dacă legiuitorul ar fi înțeles aceasta, ar fi stabilit de sigur din toate punctele de vedere o egalitate perfectă între magistrații înaintați pe loc și cei care îndeplinesc efectiv funcțiunea aceluiași grad, ori în realitate nu a făcut-o! Astfel, s'au văzut nenumărate cazuri când, pentru ocuparea în mod efectiv a unui loc vacant de consilier de Curte de apel, concurând mai mulți magistrați, dintre care unii investiți deja pe loc cu gradul de consilier, iar alții numai cu gradul de judecător sau chiar de președinte de tribunal, să fie preferat totuși unul dintre aceștia din urmă!

În această situație, mă întreb cu nedumerire cum este posibilă oare o asemenea anomalie? Dacă înaintările pe loc se fac într'adevăr după merit, așa cum cel puțin prescrie articolul 148 din actuala lege pentru organizarea judecătorească, cum se explică atunci înlăturarea unui asemenea magistrat de a ocupa și efectiv funcțiunea gradului respectiv, dându-se dimpotrivă precădere unui concurent inferior în grad?

Pentru salvarea prestigiului justiției, trebuie să dispară această ciudată anomalie!

Din nefericire însă, sistemul înaintărilor pe loc s'a dovedit complet defectuos și din alte puncte de vedere, producând o serie întreagă de consecințe absurde și pline de ridicol.

Iată, de exemplu, un caz destul de frecvent când, un complex al tribunalului, format dintr'un judecător și un supleant, cenzurează — ca instanță de apel sau recurs — hotărîrea unui judecător de ocol, investit pe loc cu gradul de președinte de tribunal, sau — mai mult — cu cel de consilier de Curte de apel!!

Cum rămâne în acest caz cu principiul ierarhizării instanțelor judecătorești și a gradelor magistraților respectivi?

Nu este oare un non sens ca un magistrat inferior să fie chemat a cenzura actele superiorului lui?

Nu constituie oare aceasta o adevărată monstruozitate juridică?

O altă anomalie interesantă ne-o prezintă articolul 18 din actuala lege pentru organizarea judecătorească, unde se prevede — pe de o parte — că, ori de câteori un tribunal rămâne fără numărul legal de judecători, se va chema pentru completare judecătorul dela judecătoria cu reședința în același oraș, sau, dacă sunt mai multe judecătorii, se va proceda prin tragere la sorți — în ședință publică — față cu ministerul public, iar — pe de altă parte — că, în acest caz, prezida-

rea o va avea totdeauna judecătorul tribunalului, afară numai dacă judecătorul chemat este superior în grad, sau președintele tribunalului, ori care ar fi gradul judecătorului chemat.

Iată, deci, un caz concret când un judecător de ocol, investit pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel, este pus în situația degradatoare de a accepta, volens nolens, prezidarea unui coleg inferior în grad!

O dispozițiune tot atât de ciudată o găsim apoi la articolul 121 din legea menționată, unde se stabilește că primii președinți și președinții de tribunale nedivizate sunt obligați să trimeată, la finele anului judecătoresc, autorității judecătorești imediat superioare și Ministerului de justiție, cel mai târziu până la 1 Decembrie, rapoartele calificative asupra activității profesionale, conduitei în societate, aptitudinii și modului cum își îndeplinesc îndatoririle magistrației în subordine, inclusiv cei dela judecătorii.

Așa dar, un prim președinte sau președinte de tribunal este autorizat de legiuitor să se pronunțe, la un moment dat, asupra aptitudinii și să noteze pe un magistrat din subordinele sale, chiar atunci când acesta îi este superior în grad, în urma învestirii pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel!

Există oare o monstruozitate mai mare decât aceasta?

Dar să examinăm și dispozițiunile articolelor 56, 58, 191, 236 și 238 din legea actuală pentru organizarea judecătorească.

Nu este iarăși un non sens ca un judecător de ocol sau de tribunal, investit pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel, să fie inspectat și notat de un coleg al său, egal în grad cu el, numai pentru simplul motiv că acesta din urmă ocupă în mod efectiv un loc de consilier la Curte, fiind onorat tot odată și cu calitatea de inspector? Dacă instituția inspectorilor judecătorești implică în sine un element de autoritate și control, grefat pe însuși principiul ierarhizării instanțelor judecătorești, nu se necotesc oare în mod grav asemenea exigențe, atâta timp cât sfera de atribuțiuni a acestora se extinde chiar și asupra magistraților egali în grad cu ei?

Mai mult decât atât! Legiuitorul a acordat primului președinte sau președintelui de tribunal nedivizat, dreptul de priveghere și control asupra magistraților dela instanța ce conduc. Așa dar un judecător de tribunal, investit pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel, devine — din acest punct de vedere — pur și simplu subordonatul unui coleg inferior în grad, și aceasta numai pentru considerațiunea că — datorită altei regretabile anomalii — acesta din urmă deține, în mod efectiv, locul de prim președinte sau președinte de tribunal nedivizat!

Tot pentru aceiași considerațiune este absurdă și dispozițiunea legală în baza căreia un judecător de ocol sau de tribunal, investit pe loc cu gradul de consilier de Curte de apel, este îndrumat a solicita — în caz de nevoie — concedii până la 10 zile sau permisiuni de absență dela primul președinte sau președintele tribunalului respectiv, în ipoteza că acesta din urmă i-ar fi inferior în grad!

Iată, deci, atâtea serioase inconveniente produ-

se din pricina sistemului defectuos al înaintărilor pe loc.

În această situație, se impune — de sigur — abandonarea lui imediată și fără șovăire, adoptându-se în schimb sistemul gradațiunilor automate.

Deși acest sistem prezintă îndoitul avantaj de oarece pe de o parte, înlătură cu desăvârșire anomalii examinate mai sus, iar, pe de altă parte, dă posibilitatea tuturilor magistraților deopotrivă de — și vedea mărit treptat salariul în cursul aceluiaș grad, potrivit stagiului respectiv, totuși s'au ridicat în această privință tot felul de obiecțiuni, invocându-se în acest scop cele mai seducătoare argumente.

S'a susținut, de exemplu, că abolirea sistemului înaintărilor pe loc se isbeste, în primul rând, de principiul constituțional al inamovibilității magistraților, în ipoteza în care — bine înțeles — această reformă s'ar face cu efect retroactiv și că înlocuirea lui cu sistemul gradațiunilor automate răpește posibilitatea magistraților merituoși dela judecătorii, instrucție sau parchete de a fi asimilați cel puțin în grad și salariu cu colegii lor dela Curțile de apel, dat fiind numărul destul de restrâns al acestor din urmă instanțe și — în special — al vacanțelor ce se produc. S'a susținut, deci, că înaintările pe loc ar constitui o primă de încurajare pentru magistrații merituoși, condamnați a activa — prin forța lucrurilor — o viață întreașă în cadrul restrâns al unei judecătorii, cabinet de instrucție sau parchet.

Deși argumentele acestea au, ce-i drept, oarecare aparențe convingătoare, voui dovedi totuși că în realitate sunt complet nefondate.

Examinând mai întâiu chestiunea pretinsei frizări a principiului constituțional referitor la inamovibilitatea magistraților, țin să precizez dela început că acest principiu nu are în realitate nimic comun cu chestiunea care ne interesează.

Intr'adevăr, dacă prin inamovibilitate nu se poate înțelege altceva decât măsura luată de legiuitor pentru apărarea independenței magistraților, punându-i la adăpostul fluctuațiunilor politice și ridicându-i mai presus de orice influență de partid, spre a nu putea fi revocați, mutați sau suspendați decât în anumite cazuri, mă întreb cu nedumerire întrucât prin desființarea — cu efect retroactiv — a sistemului înaintărilor pe loc se aduce vreo atingere acestui principiu? Ne găsim oare în vreunul din cazurile enunțate mai sus?

Ar fi, de sigur, cazul când — în mod ipotetic — s'ar ridica gradul unui consilier efectiv de Curte de apel și, ca o consecință imediată, acesta ar fi trecut să ocupe efectiv locul corespunzător gradului ce i-a rămas, respectiv la instanța imediat inferioară. Analele justiției nu cunosc însă un asemenea caz.

În ipoteza noastră însă, când, prin învestirea pe loc a unui judecător de ocol, de instrucție sau procuror cu gradul de președinte de tribunal sau consilier de Curte de apel, nu s'a urmărit în realitate decât o asimilare a acestor magistrați cu cei ce îndeplinesc în mod efectiv și funcțiunea respectivă, și când prin ridicarea acestui grad ei continuă să își conserve — în aceleași condițiuni — locul ce ocupă, nu se aduce absolut nici o atin-

gere principiului inamovibilității magistraților, prevăzut la articolul 104 din Constituție!

Îată, deci, că acest prim argument invocat cade dela sine.

Cât despre cel de al doilea argument, menționat mai sus, el este și mai slab, căci dacă într'adevăr prin articolul 148 din actuala lege pentru organizarea judecătorească s'a căutat să se încurajeze elementele merituoase, cărora — din lipsă de locuri suficiente — nu li se poate oferi la timp un loc efectiv de președinte de tribunal sau consilier de Curte de Apel, realitatea a dovedit însă că s'au produs totuși regretabile inegalități de tratament în rândurile magistraților cu aceleași drepturi.

Adoptându-se sistemul automat al gradațiilor, magistrații ar obține o satisfacțiune reală prin sporirea, după vechime în grad, a salariului corespunzător, și nu una platonică, în sensul articolului menționat, pe lângă marele avantaj că nu ar mai fi expuși — ca în prezent — să recurgă, în acest scop, la cele mai umilitoare și degradatoare intervențiuni.

La obiecțiunea că, prin abolirea sistemului înaintărilor pe loc se închide orice perspectivă de avansare a unui însemnat număr de magistrați meritoși dela judecătorie, instrucție sau parchet, dat fiind numărul destul de restrâns al funcțiilor efective de președinte de tribunal și consilier de Curte de apel, — și mai ales — al vacanțelor respective, răspund că atâta timp cât instanțele noastre judecătorești sunt și rămân eşalonate din punct de vedere ierarhic, iar ascensiunea gradelor respective implică în sine o severă și imparțială selecționare a magistraților, fiecare trebuie să se resemneze și să își aștepte rândul la înaintare, potrivit meritului său și în limita locurilor vacante.

În felul acesta, nimeni nu se va mai putea considera nderptăjit.

Evident, însă, că aceasta presupune în primul rând cea mai desăvârșită obiectivitate din partea factorilor chemați a efectua asemenea înaintări și criterii cât mai precise pentru selecționarea valorilor.

Dacă actuala lege pentru organizarea judecătorească nu garantează suficient această obiectivitate și nici nu permite o justă eşalonare a valorilor, nu ne îndoim însă că, prin reforma ce se pregătește, se va înlătura toate aceste inconveniente ridicându-se astfel prestigiul magistraturii.

VASILE F. GEORGESCU

Magistrat — Pitești

RECENZII

„LES DESSOUS DE LA JUSTICE ALLEMANDE“ de Alfred Appel, Ed. Gallimard, Paris, 1934.

În „Les dessous de la Justice allemande“ nu găsim destăinuite marile secrete cari conduceau justiția înainte de venirea social-naționaliștilor. Este numai cartea unui refugiat evreu, membru prominent al Baroului din Berlin, emigrat acum din Germania din cauza activității sale politice.

În prima parte a volumului ce recenzăm, autorul, povestind

câteva momente mai importante ale adolescenței sale (Sous Guillaume II, Jeunesse, Un juif allemand pendant la paix et à la guerre, La débâcle de l'empire) caută să fixeze pozițiunea tânărului evreu față de mediul german. Este lupta de a se integra, nu de a se asimila, într'un organism ce neconținut îl respinge. „Citoyen de deuxième classe“, cetățean de a doua categorie, iată situația evreului în Germania imperială și aceasta cu întreg cortegiul de vexațiuni și prejudecăți. Războiul nu aduce nici o schimbare și autorul constată aceasta personal, deoarece i se refuză constant avansarea ca ofițer pentru defectul de a fi evreu.

În a doua parte, autorul prezintă câteva din procesele importante pe cari le-a pledat și cari sunt caracteristice prin răsturnarea mediului social și politic în care se împărția dreptatea în Germania republicană înainte de înscăunarea lui Hitler). (Max Hoelz Sainte Vehme et Reichswehr noire, Généraux et juges, Autour d'une image du Christ, L'article 218, Horst Wessel, Héros national sous Hitler). Este o descriere a ambianței sociale și politice de o pregnanță isbitoare și făcută, aparent, cu totul lipsită de părtinire. Astfel, asistăm la incapacitatea social-democraților de a organiza regimul republican socialist și de a polariza aspirațiile populare. Ca o consecință, urmează ascensiunea sigură a dreptei, mai dibace a regisă masele, a le atrage și a le înflăcăra. Natura poporului german, lipsit de instinct politic, dar mânat de nevoia de a fi mereu condus, apare neîndoios din cele citite.

Este o carte interesantă mai ales prin descrierea societății și informativă pentru sociolog.

G. RĂDULESCU

Avocat

NALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. UNITE

Audiența dela 19 Aprilie 1934

Președinția d-lui D. G. LUPU Președinte

Ștefan Georgescu cu Mișu Teodorescu și a.

Deciziunea Nr. 11 Dosar Nr. 345/933

Constituționalitate. Concordat preventiv. Art. 59 care reduce din oficiu cota creditorilor, pentru cei ce provin din lichidarea judiciară. Dacă o atare dispozițiune este contrară art. 17 din Constituție. Soluție negativă.

Art. 17 din Constituție garantează numai fondul dreptului de proprietate sau de creanță, însă legiuitorul ordinar are dreptul să reglementeze exercițiul dreptului de proprietate sau de creanță, și să-l restrângă atunci când crede că este necesar pentru satisfacerea intereselor obștești.

Prin art. 59 legea concordatului preventiv din 1932 legiuitorul nu a atins fondul dreptului de creanță al acelor creditori, ci s'a mărginit să reglementeze în interesul obștesc numai exercițiul acestui drept. Legiuitorul nu a redus în mod definitiv creanța creditorilor la cota de plată fixată prin concordat, ci a reglementat numai exercițiul dreptului lor de creanță în sensul că ei vor avea dreptul la plata cotei fixate, iar după achitarea cotelor concordatate, creditorii vor putea cere și obține, pe cale de acțiune, dela debitorul lor și restul creanței neachitate prin concordat.

Așa dar o atare dispozițiune nu e contrară art. 17 din Constituție.

Curtea.

Ascultând pe d-nii av. Paul Rătescu în susțineri și pe d-nii av. Iordănescu și Sommer în combateri

Deliberând,

Asupra motivelor de neconstituționalitate :

Violarea art. 17 din Constituție.

Potrivit acestui text constituțional se garantează nu numai proprietatea în sensul restrâns al cuvântului, ci orice drept patrimoniu, deci și dreptul de creanță. Fiind titularul a două creanțe în contra debitorului Ion Vasile zis Papaiianu, una de lei 254.750 în baza sentinței Nr. 3.716 din 1929 Trib. Ilfov s. II-a com. confirmată de decizia 108 din 1930 a Curții de Apel București s. IV-a, iar cealaltă de lei 128.500 în baza sentinței Nr. 3.717 din 1929 a Tribunalului Ilfov s. II-a com. confirmată de decizia Nr. 106 din 1930 a Curții de Apel s. IV-a București și începând executarea în contra sa, acțiunea mea a fost paralizată printr-o cerere de lichidare judiciară urmată de o cerere de concordat preventiv pe baza legii concordatului preventiv în vigoare (legea din 20 Oct. 1932). În conformitate cu această lege s'au făcut verificările creanțelor printre care și ale subsemnatului. Cu această ocaziune s'au cules și adeziunile creditorilor care după cum se constată din procesul verbal încheiat de d-l jude concordatar, a fost defavorabil comerciantului solicitator, întrucât nu întrunea majoritatea adeziunilor ca valoare, iar minoritatea impunea condițiunea unei cote de 100%.

Tribunalul cu toată opozițiunea înscrisă făcută de subsemnatul prin care arătam temeiuri de fraudă, totuși a admis cererea fixând o cotă de 50%, plătitibilă în 4 ani prin aplicarea art. 57 din legea concordatului pentru care am cerut să se ia act, cu această ocaziune, că invoc neconstituționalitatea acestui text de lege.

Făcând apel în contra sentinței tribunalului am făcut și verbal și prin concluziuni scrise aceiași decarație de care s'a luat act numai în jurnalul de ședință. Onor. Curtea de Apel s. III-a mi-a respins apelul confirmând prin aceasta omologarea concordatului stabilit de onor tribunal la obligația comerciantului de a plăti numai o cotă de 50% în 4 ani, ceace ar prezenta în fapt achitarea creanței numai prin plata unei dobânzi de 12,50% în timp de patru ani, adică o adevărată confiscare a capitalului.

Art. 59 din legea concordatului în dispoziția sa, prin care dă dreptul tribunalului ei după aprecierea situației de fapt să fixeze cota de plată, conține o dispoziție de lege, care calcă flagrant dispoziția art. 17 din Constituție. Într'adevăr, concordatul este în principiu un acord între creditori și debitori în care cei dintâi consimt la reducerea creanței lor, pentru a evita falimentul debitorilor lor. Deasemeni, este constant că poate exista și un acord în care consimțământul creditorilor este mai redus ca număr, dar nici odată acest consimțământ nu este expresia unui vot sub majoritatea valorii creanțelor și în acest caz cu anumite garanții impuse de lege.

Legiuitorul din 1932 și 1933, a edictat peste principiile constituționale, dând dreptul tribunalului să reducă până la 40% dreptul meu de creanță fără nici o adeziune și chiar în contra voinței exprimate cu ocazia verificării creanțelor și în asemenea împrejurări, urmează a se constata ilegalitatea acestor dispozițiuni din art. 59 din legea concordatului, declarându-l că nu este aplicabil în cererea de concordat cerută de Ion Vasile, întrucât nu atinge dreptul meu de proprietate, reducându-mi creanța la 50%.

Ion Vasile zis Iani Vasile Papaiianu, intimat, aflându-se în lichidare judiciară admisă de Tribunalul Ilfov s. I-a com. a cerut tribunalului, după apariția legii din 20 Octombrie 1932 pentru modificarea legii concordatului preventiv, să i se admită un concordat preventiv, oferind în acest scop creditorilor săi o cotă de 40% plătitibilă în termen de 5 ani în rate semestriale

egale de la rămânerea definitivă a sentinței de omologare.

Tribunalului, în baza art. 59 din legea concordatului preventiv — prin ordonanța Nr. 2.834 din 1932 — a considerat concordatul admis în principiu fixând termen pentru convocarea creditorilor înaintea judecătorului delegat spre a li se lua avizul; la termenul fixat, s'a constatat că numărul creditorilor este de 14 cu creanțe în valoare de 1.366.985 lei și că au votat propunerea de concordat creditorii reprezentând creanțe numai în valoare de 369.141 lei; ulterior, Tribunalul Ilfov s. I-a com., prin sentința Nr. 383 din 20 Februarie 1933, după ce a respins ca nefondată opoziția creditorului Ștefan Georgescu, a omologat concordatul preventiv cerut de intimat și fixând o cotă de 50% plătitibilă în termen de 4 ani, a instituit comisiunea definitivă pentru asistarea comerciantului în timpul concordatului și spre a hotărî astfel, constată că nu s'au comis fraude de către intimat și că în această situațiune, conform art. 59 din legea citată, urmează a se omologa concordatul cerut, indiferent dacă sunt sau nu îndeplinite condițiunile prevăzute de art. 33 referitoare la votul creditorilor chirografari, votul lor neavând alt scop decât acela informativ atunci când, ca în speță, este vorba de un comerciant aflat în lichidare judiciară.

Recurentul făcând apel, Curtea de Apel București s. III-a, prin deciziunea comercială Nr. 178 din 1933, a respins apelul, găsind neîntemeiate susținerile apelantului privitoare la preținsele acte de fraudă ale intimatului și adoptând și motivele din sentința atacată cu apel.

Având în vedere că prin recursul de față se invocă neconstituționalitatea art. 59 din legea concordatului preventiv publicată în Monitorul Oficial din 20 Octombrie 1932 cu modificările aduse în Monitorul Oficial din 9 Mai 1933, text în baza căruia prin deciziunea Nr. 179 din 1933 Curtea de Apel a respins apelul recurentului și, în susținerea acestui recurs, se pretinde că prin art. 59 menționat, dându-se tribunalului dreptul să reducă până la 40% dreptul de creanță, fără nici o adeziune a creditorilor și chiar în contra voinții lor exprimate cu ocazia verificării creanțelor, s'ar fi violat art. 17 din Constituție, care garantează proprietatea în sensul larg de orice drept patrimonial, deci și dreptul de creanță;

Considerând că prin dispozițiunile art. 17 din Constituție se garantează numai fondul dreptului de proprietate sau de creanță;

Că, însă, nici prin acest text și prin nici un alt text din Constituție nu se prevede că legiuitorul ordinar n'ar avea dreptul să reglementeze exercițiul dreptului de proprietate sau de creanță și să le restrângă atunci când va crede necesar a o face pentru satisfacerea intereselor obștești;

Că, deci, legiuitorul ordinar poate reglementa exercițiul acestor drepturi cu condițiunea de a nu aduce o atingere înseși fondurilor singurele garantate de Constituție;

Considerând că prin legea concordatului preventiv din 1929 modificată în 1930 anterioară modificării aduse în 1932, comerciantul putea obține concordatul preventiv pefalimantar, oferind o cotă de plată minimă de 50% din creanțele sale chirografare într'un termen maxim de 3 ani (art. 2) și dacă (art. 19) deciziunea asupra concordatului era luată prin votul creditorilor reprezentând 3/4 din totalul creanțelor ne-

privilegiate și negarantate cu ipotecă și gaj, sau 2/3 din totalul creanțelor dacă cota oferită era de cel puțin 80%, votul creditorilor majoritari fiind obligator minorității dizidente;

Că, potrivit art. 50 din aceeași lege din 1929, creditorii ale căror creanțe au fost reduse prin efectul acestui concordat de majoritate au acțiune contra comerciantului pentru partea din capital cu care li s'a redus creanțele fără a putea pretinde și dobânzile. Această acțiune putea fi intentată numai după expirarea termenului de față stabilit prin concordat pentru achitarea tuturor creditorilor concordatari, ea prescriindu-se după trecere de cinci ani dela această dată;

Că, acest text de lege a fost suprimat prin legea modificatoare din 1930, care prin art. 2 a redus la 40% cota minimă și a mărit la cinci ani termenul maxim de plată prevăzut la art. 2 din legea din 1929, iar prin art. 19 a redus la 2/3 cuantumul din totalul creanțelor în virtutea căruia creditorii reprezentând acel cuantum, puteau sub imperiul legii din 1929, decide concordatul, conform art. 19 din această lege. În fine, legiuitorul din 1932 prin art. 61, a abrogat legea lichidării judiciare, după care lichidarea activului nu asigura creditorilor nici un minim de plată din partea debitorului și care prin art. 21, prevedea că după terminarea sau lichidarea procedurii de lichidare, debitorul poate fi urmărit, potrivit legilor în vigoare, pentru restul creanței neachitate; și căutând a legifera, în afară de situațiunea comercianților la care s'a referit prin dispozițiunile privitoare la concordatul de majoritate, și situațiunea comercianților admiși la beneficiul legii lichidării judiciare abrogate, legiuitorul din 1932, prin art. 59 al legii, a dispus că „comercianții cari la data promulgării acestei legi se găsesc în stare de lichidare judiciară intră de drept în beneficiul legii de față, fiind considerați ca admiși în principiu și că în acest scop vor face o cerere către tribunalul competent în termen de 3 luni dela promulgarea legii. Că operațiunile de verificare vor continua mai departe, iar omologarea concordatului acestora se va face de tribunal, dacă nu s'au săvârșit acte frauduloase în sensul art. 37 din legea de față. Că tribunalul va fixa după aprecierea situației de fapt termenul, cota de plată și va numi comisiunea de creditori, luând pentru acestea și avizul creditorilor printr'un judecător delegat cu aceasta. Cota și termenul nu pot fi decât cele prevăzute în legea de față;

Considerând că prin edictarea acestui text de lege, concomitent cu suprimarea art. 50 din legea din 1929 și cu abrogarea odată cu legea lichidării judiciare și a art. 21 din această lege, legiuitorul din 1932 n'a înțeles, în lipsa unei dispozițiuni exprese, să ridice pentru creditorii debitorilor arătați la art. 59 menționat, dreptul la acțiune în contra acestor debitori pentru partea din capitalul cu care li s'a redus creanțele în urma concordatului obținut conform acestui text de lege, dreptul la acțiune pentru rest rezultând din faptul că pentru obținerea concordatului prevăzut la art. 59 menționat, legiuitorul din 1932 n'a mai cerut ca pentru concordatul de majoritate și condițiunea prevăzută prin art. 19 din lege, ca deciziunea asupra lui să fie luată prin votul creditorilor reprezentând 2/3 din totalul creanțelor neprivilegiate și negarantate cu ipotecă și gaj, avizul creditorilor nefiind obligator, ci numai consultativ în concordatul prevăzut prin art. 59; că acest concordat putând fi obținut și fără consimțământul lor, legiuitorul din 1932 n'a putut, în lipsa unei dispo-

zițiuni exprese în lege, să le reducă creanța la cota fixată fără adeziunea lor și, în acelaș timp, să le ia posibilitatea de a reclama restul chiar în cazul când, după achitarea creanțelor concordatate, eventual s'ar găsi în patrimoniul debitorului bunuri asupra cărora creditorii să poată realiza acest rest;

Că, aceasta rezultă și din desbaterile care a avut loc la Senat, cu ocazia votării legii, desbateri cu ocazia cărora d-l Ministru al Justiției a declarat, în discursul ținut, că: „concordatul preventiv nu voeste să reducă datoriile” și că nefiind o măsură de asanare generală, el nu face decât să prevină pentru comerciantul de bună credință falimentul;

Că, deci, contrar susținerilor recurentului, prin concordatul stabilit prin acest text de lege, legiuitorul n'a redus în mod definitiv creanța creditorilor la cota de plată fixată prin concordat, ci a reglementat numai exercițiul dreptului lor de creanță în sensul că ei vor avea dreptul la plata cotei fixate iar după achitarea cotelor concordatate, ei vor putea cere și obține, pe cale de acțiune, dela debitorul lor, restul creanței neachitate prin concordat;

Că, astfel fiind, prin dispozițiunile art. 59 menționat, legiuitorul n'a atins fondul dreptului de creanță al acelor creditori, ci mărginindu-se să reglementeze, în interesul obștesc, numai exercițiul acestui drept, n'a edictat o dispozițiune contrară art. 17 din noua Constituție;

Că, deci, motivele de neconstituționalitate fiind întemeiate, urmează a se respinge recursul.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA NOTARIAT

Audiența dela 12 Noembrie 1934

Președenția d-lui T BROȘTEANU, judecător

Maria-Angela Polizu-Micșunești cu P. Balaciu

Jurnal nr. 21151

Legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Hotăriri date în baza art. 68 asupra cererii debitorilor de a se desființa măsurile de executare sau asigurare. Caracterul lor executoriu prin ele înșile mai înainte de a rămâne definitive prin neapelare sau respingerea apelului. Art. 104 pr. civ.

Cererea debitorului de a se constata că beneficiază de dispozițiunile legii din 7 Aprilie 1934 și apărarea creditorului că creanța sa este exceptată de art. 69 din aceeași lege sunt de natură contencioasă. Hotărîrea însă dată asupra acestui litigiu este executorie prin ea însăși ca și hotărîrile date în Camera de Consiliu, în baza art. 104 pr. civilă, pentru cererile făcute pe cale grațioasă, deoarece legea excepțională dela 7 Aprilie 1934 n'a prevăzut căile de atac și măsura de desființare este urgentă.

Tribunalul,

Asupra contestației făcute de Petre Balaciu cu petiția înreg. la Nr. 81.322 din 1934, în contra popririi înființate în executarea ordonanței de poprire Nr. 11.650 din 1934 a acestui tribunal, la stăruința creditoarei Maria-Angela Polizu-Micșunești;

Având în vedere susținerile părților și actele dela dosar;

Având în vedere că această contestație se întemeiază pe jurnalele Nr. 14.698, 14.691 și 15.182 din 1934, date de acest tribunal și prin care s'a recunoscut debitorului P. Balaciu, în contradictor cu creditoarea Maria-Angela Polizu-Micșunești,

dreptul de a beneficia de regimul legii din 7 Aprilie 1934 ca debitor agricol și s'au anulat urmările existente la data publicării legii, susținându-se din partea debitorului că acele jurnale executorii și chiar executate în fapt constituie lucru judecat pentru această instanță care le-a pronunțat, astfel încât nu mai poate fi admisă înființarea de noi măsuri de urmărire din partea aceleiași creditoare, a cărei creanță nu mai este exigibilă;

Având în vedere că din partea creditoarei popritoare s'a susținut că jurnalele invocate nu constituiesc lucru judecat, fiindcă nu au fost date cu execuție provizorie și nici nu au dela lege putere executorie, art. 68 din legea lichidării datoriilor prevăzând judecarea în camera de consiliu, dar nefăcând vreo trimitere la art. 104 din pr. civ.; din contră din caracterul contencios al acestor hotărâri date după citarea părților și debateri contradictorii rezultă că art. 104 pr. civ. nu este aplicabil, el nevizând decât cererile cu caracter grațios;

Având în vedere că punându-se din oficiu în discuția părților chestiunea de a se ști dacă nu este locul a se distinge între puterea executorie și autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri, contestatorul a susținut că în subsidiar cere să-și completeze contestația dovedind direct, în afară de lucrul judecat ce a invocat, că beneficiază de dispoz. legii din 7 Aprilie 1934, iar creditoarea popritoare s'a opus acestei cereri subsidiare, invocând dispozițiile art. 11 din legea acce'erării judecăților;

Considerând că atunci când drept temei al unei acțiuni în justiție, cum e și contestația, se invoacă lucrul judecat, aceasta trebuie să fie examinat sub aspectul său probatoriu, iar nu sub aspectul pur procedural al excepției peremptorii a lucrului judecat;

Că dacă invocarea ca excepție peremptorie a lucrului judecat, excepție prin care se ține la împiedicarea reînnoirii unei acțiuni deja soluționate, s'ar putea face și pe baza unei hotărâri nedefinitive, deși și acest punct este îndoielnic. În orice caz invocarea autorității lucrului judecat ca mijloc de dovadă, ca temei al unei situațiuni juridice susținute în justiție, nu este admisibilă decât pe baza unei hotărâri judecătorești rămase definitive;

Că, în adevăr, constatarea situațiilor juridice și soluționarea litigiilor nu se poate face decât pe temeiul unor dovezi neîndoelnice, cum este și prezumțiunea juris et jure a autorității lucrului judecat, rezultând din hotărârile judecătorești (în condițiunile art. 1201 c. civ.) dar numai când ele au rămas definitive, căci o prezumțiune provizorie nu poate constitui o dovadă neîndoelnică;

Considerând că aceasta rămâne adevărat în drept chiar dacă hotărârea încă nedefinitivă are, de-a lege sau dela judecătorii cari au pronunțat-o, putere executorie, căci prin aceasta nu se mărește întru nimic valoarea ei probatorie;

Că astfel, fiind deși jurnalele pe care este întemeiată contestația de față au putere executorie, ceea ce rezultă, cu tot caracterul lor de contencios, din interpretarea art. 68 din legea lichidării datoriilor, care prevede că măsurile de executare „vor fi desființate, în urma cererii debitorului, care se va judeca în Camera de Consiliu” fără a organiza vreo cale de atac, de unde, ca și din nevoia, apreciată de legiuitor de a se desființa urgent aceste măsuri de executare, trebuie trasă consecința că hotărârile date în această materie urmează a fi date sub formă de jurnal, pentru a beneficia de puterea executorie a jurnalelor date conform art. 104 pr. civ. și pentru a se acoperi lacuna legii în ce privește calea de atac, în contestația de față, neavând nici o importanță caracterul executoriu al jurnalelor ce se invoacă în spirijinu' ei, iar autoritatea lucrului judecat, ca mijloc probatoriu, neexistând, întrucât hotărârile invocate nu sunt definitive, motivele de contestație, așa cum au fost redactate nu pot fi primite;

Că, deși, mai ales față de redacțiunea punctului trei din

contestație, se poate spune că este implicită motivarea că debitorul contestator înțelege să dovedească beneficiul legii de conversiunea datoriilor, totuși, din punctul de vedere al procedurii dreptului comun, el nu și-ar putea susține contestația făcând direct dovezile cerute de legea din 7 Aprilie 1934, întrucât nu a invocat aceste dovezi odată cu contestația, după cum nu ar putea nici să o modifice azi fiind al doilea termen în această contestație;

Considerând însă că art. 69 alin. penultim din legea dela 7 Aprilie 1934 permite ca instanțele de fond sau de urmărire să examineze în orice stadiu al pricinii chestiunea dacă debitorul îndeplinește condițiunile de a beneficia de regimul acestei legi;

Că astfel fiind, și fără a mai fi necesară o modificare a constatației, urmează a se primi declarația debitorului contestator că voește dacă se trece peste autoritatea de lucru judecat, să dovedească direct că îndeplinește condițiunile legii din 7 Aprilie 1934, și prin urmare să dea cuvântul părților pentru discutarea chestiunii dacă P. Balaciu îndeplinește în adevăr condițiunile cerute de această lege;

Că, însă, întrucât acum orele sunt înaintate, procesul urmează a fi amânat, în acest scop pentru altă zi.

Pentru aceste motive, Tribunalul, constată că jurnalele Nr. 14.698, 14.691 și 15.182 din 1934 ale acestui Tribunal, deși executorii, nu constituiesc încă autoritate de lucru judecat;

La act de motivul subsidiar, invocat oral de contestator că voește a dovedi și fără a se servi de hotărârile ce a invocat, îndeplinirea condițiunilor cerute de legea lichidării datoriilor agricole și urbane și amână judecarea pricinii la 21 Noembrie 1934, spre a se dovedi și discuta acest motiv.

(ss) **T. Broșteanu, V. Periețeanu.**

Grefier, (ss) **M. Athanasovici**

Dos. Nr. 13.887 din 1934.

NOTA. — Din acest jurnal nu reținem decât motivarea că hotărârea, pe care tribunalul o dă asupra cererii debitorului, introdusă în baza art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor dela 7 Aprilie 1934, are putere executorie.

Din dosarul afacerii se desprinde că între debitor și creditoarea sa, acelaș tribunal a dat o hotărâre contradictorie prin care, admitând cererea făcută de debitor în baza art. 68, a constatat că debitorul beneficiază de avantajele acestei legi și a respins ca nefondată excepția opusă de creditoare, aceea că fiind de naționalitate franceză și cu domiciliul afară din țară, creanța sa este exceptată, și că această hotărâre nu este dată cu execuția provizorie.

Jurnalul pe care-l analizăm afirmă că acea hotărâre este executorie prin ea însăși, deși nu este definitivă, ceea ce însemnează că, deși este apelată, se poate totuși ordona radierea comandamentelor, desființarea popririlor și liberarea banilor între toți creditorii urmăritori și intervenienți ai debitorului sau acelora indicați de el. Și de fapt, în această speță, chiar așa s'au petrecut lucrurile. După pronunțarea acelei hotărâri, și deși apelul este pendinte, tribunalul a dispus printr'un jurnal dat în camera de consiliu pe cale grațioasă, fără citarea și fără ascultarea creditoarei, radierea comandamentelor, desființarea popririlor și înaintarea la Casa de Depuneri a recipiselor banilor strânși pe baza poprirei creditoarei pentru a se libera valoarea lor în primirea debitorului.

Ne propunem să demonstrăm că hotărârea pronunțată de tribunal în primă instanță asupra cererilor făcute de debitor pe baza acestui art. 68 nu este executorie prin ea însăși.

Dispozițiile cari determină cuantumul creanțelor

debitorilor agrari sau urbani, Români la data de 18 Decembrie 1931, reducerea lor în anumite proporții, plata în rate, procentele ce au a se plăti, etc. excepția unor creanțe dela aplicarea acestor dispozițiuni speciale din actuala lege pentru reglementarea datoriilor sunt norme de fond, prin care se modifică dispozițiunile din codul civil privitoare la efectele, plata și stingerea obligațiunilor. Ele nu sunt norme de procedură.

Dispoziția art. 68, prin care se arată modul de a se sesiza instanțele judecătorești cu judecarea acestor cereri, este evident o dispoziție de procedură.

Conform principiilor generale în materie de procedură, dispozițiunile din legea de procedură civilă constituiesc dreptul comun, care se vor aplica în desfășurarea oricărui litigiu sau la soluționarea cererilor cari nu constituiesc un litigiu oridecâteori printr-o lege specială nu se dispune altfel.

Așa fiind pentru valorificarea drepturilor de fond din legea pentru reglementarea datoriilor, justiția va fi sesizată conform dispozițiunilor din procedura civilă și hotărîrea va fi, din punct de vedere al executării și al căilor de atac, guvernată de dispozițiunile formale ale procedurii civile, afară de cazul când legea specială pentru reglementarea datoriilor ar cuprinde dispozițiuni derogatorii exprese.

Deci jurnalul criticat netăgăduind, ei din contră declarând în mod formal că hotărîrea dată asupra cererilor prevăzute de art. 68 este de natură contencioasă, urma să i se aplice, în privința executării și definitivării, art. 371 și următorii, în special art. 376 de sub secțiunea „Titluri cerute pentru executarea silită” din pr. civilă.

Potrivit acestor articole, o hotărîre dată după chemarea părților adică contencioasă, nu poate fi executorie decât dacă este desăvârșită și art. 376 din proc. civilă dispune expres și limitativ că nu este desăvârșită decât hotărîrea dată de o Curte de apel, de un tribunal care judecă în cea din urmă instanță, de un tribunal care a judecat în primă instanță, dacă părțile n'au apelat-o în termen sau au lăsat să se perime judecata la Curte. Se mai pot pune în executare, zice art. 373, și hotărîrile executorii provizorii, când le declară astfel legea sau li s'a acordat executarea provizorie de judecători în cazul prevăzut de art. 129 din pr. civilă.

Dispoziția finală din art. 104, aceea că hotărîrile date asupra cererilor reglementate de acest articol, cât nu sunt anulate, sunt executorii prin ele înșile, nu se poate aplica hotărîrilor contencioase, căci este cert că acest articol privește și reglementează numai cererile grațioase și hotărîrile date în materie grațioasă.

Jurnalul criticat se sprijină în concluzia contrarie, aceea că hotărîrea dată asupra cererilor prevăzute de art. 68, deși contencioasă este totuși, în privința executării, guvernată, nu de textele privitoare la hotărîrile contencioase, ci de art. 104 privitor la materia grațioasă, pe următoarele argumente:

1. Cererea se judecă în camera de consiliu;
2. Legea specială a reglementării datoriilor nu a organizat căile de atac;
3. Nevoia, apreciată de legiuitor de a se desfășura urgent măsurile de executare sau asigurare.

Să analizăm pe rând aceste trei argumente ale tribunalului:

I. *Procesul rămâne contencios cu toate că judecata se urmează în camera de consiliu.*

Procedura noastră civilă dă afacerile contencioase în jurisdicția tribunalului, judecând în ședință publică (argument art. 86 pr. civ.) pe când cererile grațioase sunt date în competența camerei de consiliu (argument art. 104).

Prin excepție legiuitorul, în scopul de a descongesciona ședința publică prea încărcată de procese, dispune uneori că unele cereri litigioase, de pildă procesele de chirii, să se judece în camera de consiliu.

Proesul rămâne însă tot litigios, deasemenea și hotărîrea, care, cu toate că este dată și pronunțată în ședință publică, nu poate pe cale de interpretare a împumuta caracterele hotărîrilor prevăzute de art. 104 pentru cererile și hotărîrile grațioase. Dacă am decide altfel am înfrânge voința legiuitorului categoric exprimată în art. 104 în care precizează că dispozițiunile lui se aplică exclusiv cererilor prin care nu se urmărește stabilirea unui drept potrivit. Art. 104 exclude în mod expres din sfera lui de aplicație cererile contencioase, prevăzute de alin. 1 de sub art. 66 pr. civilă. Hotărîrilor contencioase nu li se pot aplica caracterele prevăzute de art. 104 pentru hotărîrile grațioase, fără ca cele dintâi să nu-și piardă calitatea lor esențială, aceea a autorității lucrului judecat, pe care o au numai ele, și niciodată hotărîrile grațioase, chiar când acestea din urmă au trecut prin filiera celor două grade de jurisdicție.

Tribunalul Notariat, prin sentința sa din 25 Aprilie 1934, semnată de d-nii judecătorii Sc. Costinescu și C. Simionescu-Anastasiu (Bul. Conversiunii Nr. 1 pag. 8—9) dă acestei chestiuni o soluțiune implicită în sensul vederilor noastre. Considerentul: „In ce privește execuția provizorie, tribunalul în aprecierea sa, găsește că nu este locul a face în cauză aplicațiunea art. 129, punctul 8 din pr. civilă și ca atare o respinge” învederează că hotărîrile sale asupra cererilor prevăzute de art. 68 nu au de drept execuția provizorie, că cel mult ea li se poate acorda de judecători, odată cu pronunțarea lor când va fi un pericol vădit în întârziere.

II. *Reglementarea căilor de atac nu era necesară.*

Legea reglementării datoriilor făcând din cererea prevăzută de art. 68 o cerere accesorie, pe care debitorul trebuie s'o adreseze direct instanței la care se găsește pendinte cererea de executare sau asigurare făcută de creditor și neconținând nici o dispoziție excepțională privitoare la hotărîri, se aplică de drept articolele din procedura civilă care reglementează căile de atac precum și regula *accessorium sequitur principalem*.

Deci sentința dată asupra cererii debitorului și asupra tuturor excepțiilor ce s'ar ridica de creditor va fi în primă instanță, dacă și cererea creditorului de executare sau asigurare se găsește pendinte la tribunal, în primă instanță, sau din contră în ultimă instanță dacă măsura de asigurare cerută de creditor se găsește la tribunal ca instanță de apel. Tot astfel și când debitorul își valorifică beneficiile ce decurg pentru el din legea pentru reglementarea datoriilor pe cale de excepție, de pildă cu ocazia licitației publice imobiliare, sau în instanța de validare a poprirei sau a urmării de venituri generale (în sensul acesta: Cas. II, 7 Mai 1914, *Curierul Judiciar* din 1914, p. 572; Cas. II, 28 Septembrie 1911, *Curierul Judiciar* din 1911, p. 641; Cas. II, 10 Ianuarie 1912, *Curierul Judiciar* din 1912, p. 343), precum și în cazul când debitorul formulează un motiv special de casare direct la Inalta Curte de Casație.

Din caracterul accesoriu al acestor cereri Curtea de Apel din București, printr-o recentă decizie a tras concluzia că deși tinde la desființarea urmăririi silite imobiliare, cererea nu intră în cadrul prevăzut de art. 525 pr. civ. și hotărîrea dată asupra ei este susceptibilă de apel, neaplicându-se art. 533 din pr. civ., care dispune că sentința asupra contestației nu este supusă decât recursului odată cu ordonanța de adjudecare.

Faptul că prima lege de asanare dela 19 Aprilie 1932 cuprinde și dispozițiuni privitoare la căile de atac se justifică prin aceea că acea lege organizând instanțe speciale de judecată, trebuia să arate și căile de reformare ale hotărîrilor pronunțate de acele instanțe.

III. *Urgența afacerii nu modifică căile de atac, decât existând în lege o dispoziție formală.*

Legiuitorul sancționează urgența prin termene scurte de înfățișare, acordarea precăderii asupra tuturor celorlalte pricini și scurtarea termenului de apel, pe care îl face să curgă dela pronunțare, iar nu dela comunicare (argument art. 400 și 402 din pr. civilă). Astfel, deși urgența este evidentă și expres declarată în judecarea proceselor de chirii, cu procedura prevăzută de legea proprietarilor dela 30 Martie 1902, n ar face ca hotărîrea să fie executorie dacă n'ar exista dispoziția expresă a art. 11 din legea proprietarilor.

Articolele 371—378 de sub Secțiunea „Titluri cerute pentru executarea silită” din pr. civilă, dispunând că sunt definitive și executorii numai hotărîrile definitive sau date cu execuția provizorie, indiferent dacă pricina este urgentă sau nu, având o aplicație generală, urmează a se aplica și hotărîrilor date în cazul art. 68 din legea dela 7 Aprilie 1934, deoarece nu există nici o dispoziție derogatorie în această din urmă lege care să le declare executorii prin ele înșile și *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

Iată pentru care motive soluția tribunalului apare ca ilegală, și efectele ei iremediabil păgubitoare pentru creditor, căci la ce i-ar folosi câștigul de cauză obținut în apel, dacă banii, cari sunt obiectul litigiului, prin măsura tribunalului, nu vor mai fi la dispoziția lui.

ION N. NICOLESCU
Avocat

TRIBUNALUL IAȘI SECȚIA I-a

Audiența publică din 5 Mai 1934

Președenția d-lui M. MITESCU, Președinte

Filip Schrotter, contravenție la legea represiunii fraudelor în viticultură

Legea represiunii fraudelor în viticultură. Contravențiune. Caracter.

Contravențiunile la legea pentru represiunea fraudelor în viticultură au caracter penal, nu fiscal.

Tribunalul,

Având în vedere lucrările din dosar, susținerile Ministerului public și ale părților din care se constată în fapt următoarele:

Medicul spitalului și Circ. Podul Iloaiei la data de 22 Februarie 1929, a controlat depozitul de vin al apelantului Filip Schrotter din com. Podul Iloaiei, jud. Iași, ridicând din trei butoaie cu vin alb probe care fiind trimise Laboratorului de Chimie Iași, din rezultatele analizelor nr. 35, 36 și 37 se constată că vinul are alcool 17,24 %, 18,04 % și 17,14%.

În baza rezultatelor analizelor s'a dat decizia nr. 457 din 1931 de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin care apelantul Filip Schrotter este condamnat la 50.000 lei amendă în baza art. 75, alin. d din legea represiunii fraudelor în viticultură.

Asupra cererii Ministerului public de a fi considerată această afacere ca fiind de natură fiscală, pe motiv că amenzile pronunțate în baza legii de represiune a fraudelor în viticultură se încasează conform art. 70 de Administratorul Financiar, iar decizia de condamnare se dă de Ministerul de Agricultură și Domenii, fără ca să se poată transforma în închisoare amenda, conform art. 28 din codul penal;

Deasemenea textul legii monopolului spirtului din 22 Aprilie 1922, sub imperiul căruia se judecă apelul contraveniențului ar fi categoric în sprijinul susținerii că faptul imputat are un caracter fiscal;

Considerând, că faptul imputat comis în anul 1929 era sancționat de legea pentru reprimarea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice din anul 1927, care prevede în art. 6 că este oprit a se adăoga alcool în vin sub sancțiunea prevăzută de art. 75, alin. b, ce prevede amenda dela 25.000 la 100.000 lei.

Din întreaga economie a acestei legi rezultă că infracțiunile ca aceia din speța sunt privite ca infracțiuni de natură penală și nici de cum ca având un caracter fiscal, pentru următoarele motive:

Art. 67 precizează că se admit circumstanțe ușurătoare care se prevăd, numai de legiuitorul penal.

Art. 75 alin. d care interesează speța fiind aplicat în cauză adaogă: În caz de recidivă în afară de amendă se mai aplică și închisoare dela 8 zile la 6 luni.

Or, cum ar putea fi privit acest fapt ca având caracter fiscal când în caz de recidivă este vădit cu caracter penal?

Afară de aceasta art. 54 aceeași lege din 1927 prevede că sunt frauduloase manipularile în scop de a modifica starea naturală a vinului, deasemenea la art. 58: „constatarea infracțiunilor la această lege” la art. 72 care indică că Ministerul și syndicatele viticole pot să se constițue parte civilă etc.

Titlul 9 din lege, art. 75, spune că tribunalele, în urma cererii Ministerului, pot, pe lângă penalitățile prevăzute.. reeșind că, din întrebuintarea de legiuitor a termenilor ca: frauduloase, constatarea infracțiunilor, parte civilă, penalități, etc. termeni care nu se utilizează decât în materie penală, legea nu poate avea decât caracter penal iar nicidecum fiscal, unde nu poate figura vreo parte din proces ca parte civilă, partea civilă neputând figura decât în procesele penale.

Legiuitorul în aceeași lege modificatoare asupra producției și desfacerei spirtului în anul 1930 în art. 248 este de data aceasta și mai categoric:

„Amenzile prevăzute în această categorie partea I-a și 2-a sunt amenzi penale și se transformă în închisoare”. Ori amenda de față este trecută în partea a doua de unde caracterul penal se desprinde până la evidență.

Faptul că amenda este rostită în prima instanță de Ministerul Agriculturii nu este o indicație că i s'ar suprima prin aceasta caracterul penal, contravențiunii de față și ca dovadă că este exactă această susținere avem textul legii sanitare care decide la fel că amenzile se fixează de Ministerul Sănătății în prima instanță fără a se putea susține că atari contravențiuni au caracter fiscal.

Deci situațiunea, că amenda în prima instanță nu este dictată de organele judecătorești ci de acelea administrative nu este un criteriu că sancționându-se astfel contravențiunile devin toate fiscale când ar rezulta din textul legii că ele au un caracter penal.

Din acelaș punct de vedere nu sunt fondate concluziunile Ministerului public când spune că încasarea amenzilor fă-

cându-se prin agenții ministerului de finanțe ar rezulta că toate contravențiunile prevăzute în legea pentru reprimarea fraudelor din 1927 și pedepsite cu amenzi sunt de natură fiscală, întrucât infracțiunile din menționata lege având caracter penal după cum s'a arătat mai sus, urmărirea se face prin Parchet, rămânând ea la acele cu caracter fiscal să se facă prin agenții Ministerului de Finanțe.

Dar însuși Ministerul public se contrazice în susținerile sale când conchide să se aplice în cazul din speță textul legii din 1932 conform principiului că urmează a se aplica legea cea mai blândă, principiu care-și are sediul numai în materie penală, de unde recunoașterea implicit a Ministerului public a caracterului penal al infracțiunii de față.

(ss) M. Miteșcu, Gh. Dimitriu.

NOTĂ. — A) Pentru a se vedea dacă amenda aplicată de Ministerul Agriculturii contravenientului este de natură penală sau fiscală urmează a analiza în mod succint legea represiunii fraudelor publicată în M. Of. nr. 120 din 4 Aprilie 1927, lege sub care a comis contravenția contravenientul și legile asupra producției și desfacerei spiritului publicată în M. Of. nr. 140 din 1930 și a Monopolului Spiritului publicată în M. Of. nr. 96 din 1932, aflându-ne înaintea unui conflict de legi în timp.

Urmează a se observa cu această ocazie dacă în speță este aplicabil art. 2 codul penal chiar dacă legea sub care contravenientul a comis contravenția ar avea un caracter penal, dacă legile intervenite posterior legii represiunii fraudelor având un caracter fiscal Tribunalul ar fi fost obligat să se desesizeze în favoarea instanței civile (fiscale).

Contravenția săvârșită de inculpat este prevăzută de art. 6 și sancționată de art. 73, alin. d din legea represiunii fraudelor din 1927.

Art. 6: Este oprit a se adăuga în must sau în vin apă, alcool, zahăr, zaharină, çum și orice materie străină de compoziția naturală a vinului cu excepțiile prevăzute în titlurile 2 și 3.

Art. 73, alin. d, aplicat de Minister prevede amenda dela 25.000 la 100.000 lei pentru cei căzuți prima dată în contravenție la disp. art. 6, iar în caz de recidivă se mai aplică și închisoarea dela 8 zile la 6 luni.

Instrucțiunile privitor la aplicarea legii represiunii fraudelor apărute posterior legii și publicate în M. Of. nr. 234 din 21 Oct. acelaș an nu fac decât să reproducă prin art. 112 art. 13 din lege.

Urmărirea sub această lege în privința încasării amenzilor conform art. 70 se face de către Administrațiile Financiare.

Este exact că textul art. 67 sub acelaș capitol adaugă că circumstanțele ușurătoare nu se admit, însă această mențiune nu face decât să indice instanțelor de fond neputința de a scădea amenda fixată de legiuitor, adăugând imediat că amenzile se execută de organele Ministerului de Finanțe conform legii de urmărirea a veniturilor statului.

Regulamentul legii apărute în 16 August 1929, publicat în M. Of. nr. 180, adaugă în privința modului de urmărirea și judecată că Ministerul este prima instanță care aplică amenda (art. 133), că în apel Tribunalul nu poate admite circumstanțe ușurătoare (art. 136) și că Ministerul ar executa amenda prin agenții Ministerului de finanțe (art. 137); ar rezulta deci caracterul fiscal al amenzilor pronunțate de Minister.

Sub imperiul acestei legi contravențiile nesancționate cu închisoarea au un caracter fiscal prin aceea

că Ministerul dând decizia de condamnare, hotărîrea se urmărește de organele fiscolei în privința executării.

Executarea unor asemenea hotărîri nu s'ar putea face în conformitate cu art. 28 c. p. atât timp cât legiuitorul nu le-a calificat amenzi penale în strictul înțeles al cuvântului (exemplu: art. 248 din legea spiritului 1930; art. 397 Regulamentul pentru controlul alimentelor d. p. v. sanitar și al reepresiunii fraudelor, etc.). Când legiuitorul a soțit că, contravenția săvârșită este atât de gravă încât nu este suficientă sancțiunea fiscală a edictat și sancțiunea închisorii.

B) Legea asupra producției și desfacerei spiritului din 1930 abrogând legea represiunii fraudelor din 1927 nu schimbă întru nimic continutul art. 16 din aceea lege. Art. 67 reproduce indentic art. 6 din lege sancționând contravenția prin art. 162 alin. c cu amendă dela 50.000 la 100.000 lei adăugând că în caz de recidivă se va mai aplica și închisoarea dela 15 zile la 3 luni.

În ce privește urmărirea, art. 248 din lege enunță modul cum se constată infracțiunile mijloacele de dovadă, caracterul amenzilor. Cea ce interesează în speță este aliniatul final al textului: „amenzile prevăzute în această lege partea I-a și 2-a sunt amenzi penale și se transformă în închisoare.

Pentru insolvabilitate pedeapsa nu se va exercita decât după ce condamnarea va fi rămasă definitivă prin judecată. În caz de neapelare transformarea ei se va face de Parchet.

Art. 162, alin. c, căzând sub incidența părții I a legii, contravenția sub imperiul acestei legi are caracter penal, amenda se transformă în închisoare.

Art. 167 în privința proceselor verbale cu caracter penal indică că asemenea procese-verbale vor fi înaintate Ministerului de Domenii, că Ministerul de Domenii este prima instanță în materie de sancționare a contravențiilor, iar când legea prevede închisoarea după darea deciziunii motivate va trimite dosarul tribunalului respectiv spre a se pronunța asupra acesteia.

Art. 169 arată că amenzile se vor executa și încasa conform legii de urmărirea a veniturilor statului.

Observăm din conținutul textelor de mai sus că avem în legea din 1930 amenzi cu caracter penal și caracter fiscal.

Caracterul de fiscalitate a amenzilor prevăzute în partea I-a și 2-a a legii rămâne, însă, sub voința legiuitorului, ilicitul fiscal urcă la rangul de ilicit penal propriu zis.

Că avem deaface cu un ilicit fiscal reese cu prisosință din dispozițiile art. 166, alin. 4 și 167, alin. 3, partea finală: Ministerul este prima instanță în materie, acțiunea nu poate fi promovată înainte ca fiscolei să se fi pronunțat, această pronunțare nu poate fi eficientă atât timp cât nu s'a recunoscut de fiscolei existența ilicitului fiscal.

C) Legea din 1932 prevede contravenția săvârșită de contravenient menționată în art. 6 și 73, alin. d, în ce privește sancțiunea din legea represiunii fraudelor din 1927, în art. 117 care nu este de altminteri decât reproducerea fidelă a textelor din legiurile anterioare ce guvernau materia.

Sanacțiunea contravenției este prevăzută de art. 165, alin. c, din lege cu amendă dela 10.000 la 100.000 lei, iar în caz de recidivă contravenientii vor fi trimiși în fața tribunalelor corecționale pentru aplicarea pedepsei cu închisoarea dela 15 zile la 3 luni.

Pentru a observa caracterul acestei legi este suficient să urmărim dispozițiile art. 166, alin. 2: În ce privește întocmirea și aprobarea proceselor-verbale precum și căilor de atac se aplică dispozițiunile cuprinse în titlul V partea I-a. Căile de atac și procedura de urmat pentru procesele verbaale de contravenție relative la vinurile falsificate vor fi aceleas ca mai sus cu singura deosebire ca asupra lor decide Ministerul Agriculturii, care va urmări executarea deciziilor date.

Dispozițiile din titlul V partea I-a în ce privește procedura și urmărirea sunt edictate în art. 98 și 100 din lege.

Din dispozițiile categorice ale acestor texte reese clar că nu mai există amenzi penale, toate amenzile au caracter fiscal.

Rezultă că sub imperiul acestei legi amenzile sunt transformabile în închisoare conform art. 28 cod penal, deducții ce rees cu prisosință din cele expuse mai sus și prin faptul că art. 248 din legea din 1930 nici nu a mai fost reprodus.

Nu rămâne nici o îndoială că principiul de drept *Nullum crimen sine lege. Nulla poena sine lege* urmează a se aplica în speță contravenientului judecat în speță sub imperiul legii din 1932 care în privința fiscalității amenzii este categorică.

Instanța judecând sub imperiul acestei legi un fapt ilicit penal, presupunând a fi considerată ca atare contravenția săvârșită de inculpat sub imperiul legii represiviei fraudelor din 1927 și a nu se desesiza în favoarea instanței civile violează dispozițiunile art. 14 din Constituție pentru că o pedeapsă nu se poate înființa decât sub puterea unei legi, a art. 80 proc. civilă, pentru că Ministerul public nu poate fi chemat a pune concluzii decât în pricinile penale și nu poate sta în calitate de parte principală decât în pricinile în care i se cere îndatorirea prin lege.

Doctrina în ce privește caracterizarea amenzilor fiscale este categorică: Pentru a caracteriza amenzile fiscale nu trebuie să ne raportăm la pedepsele din codul penal ordinar, nu există nici o apropiere între sancțiunea acestuia și sancțiunea dreptului penal fiscal.

Amenda fiscală este o pedeapsă și ea funcționează ca o pedeapsă „mais ce qu'il y a de special ce n'est donc pas sa nature c'est son affectation”. (*Garraud* II, pag. 338 și 378; idem *I. A. Roux*, cours, pag. 338) D. Vintilă Dongoroz spune: concluzia logică și firească este că toate regulile privitoare la pedepse care nu contrazic caracterul lor specific se vor aplica și amenzilor fiscale atât timp cât prin dispozițiune expresă nu s'ar prevedea alte reguli în legile fiscale.

Aceste sancțiuni sunt pedepse însă diferite în totul de cele penale, având la bază elemente fundamentale diferite de acele ale dreptului penal. Une peine vis-à-vis du coupable une indemnité vis-à-vis de l'administration (*Tanoviceanu Dongoroz* III, pag. 552, nr. 1902).

Există o prioritate, un prius logic din însăși natura și rațiunea celor două sancțiuni, prioritatea sancțiunii fiscale care ne spune că nu are ce căuta sancțiunea penală acolo unde nu s'a putut aplica nici sancțiunea fiscală.

Sancțiunea penală nu poate interveni decât acolo unde mai întâi a intervenit cea fiscală pe consideratia că cea de a doua este insuficientă pentru ocrotirea intereselor fiseului (*Jurisprudența Generală* Nr. 33 din 1932, speța 1060, cu nota d-lui V. Dongoroz).

Pentru a determina caracterul amenzii ne vom uita la natura faptelor: Par cela que la loi sans autre précision édicte une amende à titre de sanction pécuniaire de la violation d'un de ses prescriptions, cette amende prend place dans le cadre de la repression. (*Garraud*, II, pag. 380, Nr. 625). este o aplicare a principiului formulat în art. I c. p.

Amenda penală este individuală personală, acestui principiu îi formează o excepție art. 35 cod penal, excepție văzută în sensul că amenda penală este urmăribilă în averea lui de cujus în cazul că a devenit irevocabilă prin faptul rămânerei hotărârii definitive înaintea morții sale.

Această urmărire consacrată prin hotărârea executorie constată o obligație pecuniară în sarcina patrimoniului celui condamnat, obligație transmisă moștenitorilor defunctului odată cu patrimoniul acestuia, conform principiului ubi emolumentum, ibi onus, caracterizat într'un drept de preferință consacrat într'un privilegiu pentru stat, conform art. 1725 cod civil. Art. 35 c. p. stabilește o trăsură de unire determinând o corelație dela cauză la efect — executarea amenzilor fie penale ori fiscale asupra patrimoniului lui de cujus în sensul că amenzile prevăzute de legea băuturilor spirtoase au caracter fiscal. (Curtea de apel Lăpușna, s. 2-a dec. civ. nr. 146 din 1934. *Jurisprudența Generală* 18 din 1934, speța 571; Trib. Lăpușna, s. 2-a, sent. pen. 273 din 1934, *Jurisprudența Generală*, Nr. 9 din 1934, speța 282).

HENRI CULIANU
Procuror Trib. Iași

INFORMAȚIUNI

Aunțăm cu plăcere că distinsul nostru colaborator D-I HERNRI CULIANU, Procuror la Trib. Iași și autorul studiului: FLAGRANTELE DELICTE, apărut în editura noastră, a trecut, cu mare succes, primul doctorat la Facultatea de Drept din Iași. Cine muncește se afirmă și ce-i în drept țin socoteală. Felicitările noastre.

Zilele trecute peste trei sute intelectuali, formând cercul *Concordia*, au sărbătorit printr'un banchet dat în saloanele asociației din Str. Batiștei, activitatea de doi ani a președintelui lor d. avocat *Iosif G. Cohen*, distinsul nostru colaborator.

D-nii George Petrovici decanul baroului Ilfov și C. Viforeanu procuror general la Inalta Curte de Casație au toastat pentru sărbătorit.

D. avocat Cohen a răspuns mulțumind.

A participat și d. Romain Coolus romancierul francez.

D. Radu Rosetti, fostul Decan al Baroului Capitalei publică în *Universul* un documentat și viguros articol contra Eforiilor judiciare.

Fapt cert este că instituția se prezintă, profund antipatică, în ochii publicului.

În cuprinsul articolului, se reproduce în facsimil textul unei chitanțe emisă încă din 1933, de o judecătorie din București pentru taxele percepute în numele unei Eforii judiciare.

Frenezia aceasta a fiscalității, în toate domeniile, va sfârși prin a exaspera chiar și pe mult și îndelung răbdătorul cetățen român.